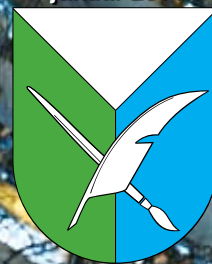

Podblegaške novice

letnik 15, številka 1
januar 2011

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 2. december: Sestanek na ministrstvu za okolje in prostor zaradi umeščanja 4. razvojne osi v dolino Kopačnice. Poseg in izgradnja tunela pod Makovcem bi bila nevarna, saj so vodonosni skladi za vrtno usmerjeni prav s severne strani. V pripravi je strokovno geološko poročilo o tem.

• 8. december: Sprejem državnih prvakov v gasilskem kvizu. Ekipo so sestavljali: Tine Šubic, Grega Krek in Mitja Dolenc ter njihova mentorja Borut Pintar in Franci Podobnik iz PGD Poljane. Prejeli so praktična darila. Pohvala PGD Poljane za dobro delo z mladimi in na operativnem področju.

• 8. december: Sestanek s Pavletom Logarjem, direktorjem STC Stari vrh, o nadaljnjih skupnih korakih pri razširitvi ponudbe na smučišču. Občina mora zagotavljati ustrezno infrastrukturo za smučišče, podjetje pa mora voditi zasebni interes.

• 10. december: Na prednovoletnem srečanju s člani sveta KS Poljane.

• 11. december: Odprtje skupnih prostorov Radiokluba Marmor Hotavlje in Jamarskega društva Jazbec v Sestranski vasi. Obe društvi sta pomemben del sestava civilne zaščite.

• 19. december: Na odlično obiskani božični prireditvi Jerbas domačih v Poljanah.

• 20. december: Redna skupščina Razvojne agencije Sora. Prvič po volitvah srečanje vseh štirih loških županov.

• 22. december: Sprejem skavtov, ki so na občino prinesli luč miru iz Betlehema.

Izbor: M. B.

S 3. seje občinskega sveta

Potrdili proračun in se spraševali o inšpektorju

Zadnja seja minulega leta je potekala v gostilni Lipan na Hotavljah, svetniki pa so imeli na dnevnem redu enajst točk. Seja se je končala z županovo napovedjo, da bo za podžupana imenoval Tomaža Pintarja.

Pri točki pobude, predlogi in vprašanja svetnikov je Janeza Hrovata zanimalo, ali je kupoprodajna pogodba za nakup zemljišča v Dobju s podjetjem Polycom že podpisana in kdaj bo plačana kupnina. Župan je odgovoril, da je občina s lastnikom Polycoma v intenzivnih pogajanjih, da pa ne more zagotoviti, da bo pogodba podpisana in kupnina plačana do konca leta. Hrovat je predlagal, da bi v sklopu ureditve javne razsvetljave v Srednji vasi to uredili do uvoza za Žabjo vas, predlagal pa je tudi ureditev prehoda za pešce. Kot je dejal župan, država predvideva v letošnjem letu 300-metrsko preplastitev ceste skozi Srednjo vas, v tem sklopu pa je narejena tudi idejna zasnova za javno razsvetljavo. Olga Fic je opozorila na prodajo Doma pod Planino in predlagala, da se opravi cenitev objekta ter skliče zbor krajanov. V domu bi bilo treba urediti nekaj, kar bi služilo krajanom. Župan je pojasnil, da sta lastnika krajevna skupnost Trebija in Janez Bašelj, zato bo o usodi doma odločala KS Trebija, cenitev pa so že naročili. Marko Kržišnik je predlagal, da bi v okviru civilne zaščite podpisali pogodbo z gasilskim društvom Dobračeva za reševanje na lokalnih cestah od Gorenje vasi proti Žirem in Sovodnju ter da bi gasilskemu društvu Sovodenj zagotovili sredstva za nakup aparatov za oživiljanje in omogočili usposabljanje oseb za uporabo teh aparatov. Bogo Žun je izpostavil potrebo po ureditvi prehodov za pešce od Fužin do Hotavelj, zanimalo pa ga je tudi, ali so za

neakovostno gradnjo nove mrliške vežice v Stari Oselici že uveljavili garancijo. Kristina Knific z občine je pojasnila, da so izvajalca del že pred letom dni pozvali, naj napako popravi, a se do zdaj še ni odzval. Žuna je zanimalo tudi, kdaj bo možen priklop na širokopasovno omrežje in ali je že znan kateri od operaterjev. Župan je pojasnil, da še niso znani niti operaterji niti datum, kdaj bodo možni prvi priklopi. Jože Čadež je opozoril, da voda v Srednji vasi trga cesto in travnike, župan pa mu je odgovoril, da je za to odgovorna država in da je s tem v zvezi že naslovil poslansko vprašanje na ministra za okolje in prostor, a na njegov odgovor še čaka. Romana Demšarja je zanimalo, kaj se dogaja z inšpektorjem in dobil odgovor, da je ta že od avgusta na bolniški in da bodo nastali položaj reševali z župani sosednjih občin.

Podražitve v skladu z inflacijo

Svetniki so na seji sprejeli predlog proračuna (o tem je objavljen poseben članek), predlagane spremembe odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za območje občine Gorenja vas - Poljane pa niso sprejeli, saj je proti glasovalo 5 svetnikov, 10 pa se jih je glasovanja vzdržalo. Sprejeli so še spremembe odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, s čimer je vrtec na Dobravi tudi formalno naveden kot enota Vrtca Zala. Strinjali so se tudi s predlaganim popravkom odloka o razglasitvi cerkve Sv. Valentina na Jarčjem Brdu za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Sprejeli so letni program športa za leto 2011 ter sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč za leto 2011. Ta se je v primerjavi z lanskim letom povečala za indeks rasti cen življenjskih potrebščin, torej za 2,1 odstotka na 0,0046732 evra. Za prav toliko se povečuje cena za najem poslovnih prostorov in zakup grobnih polj. Najem otroškega, enojnega ali žarnega groba bo tako stal 10,18 evra, najem dvojnega groba 20,36 evra in trojnega 30,56 evra. Za najem poslovnega objekta bo treba plačati od 33 do 52 evrov, odvisno od velikosti in kraja, kjer ta stoji. Cena zakupa grobnega polja pa je 132 evrov za enojno in 265 za dvojno polje ter 82 evrov za žarni grob.

Tina Dolenc

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo, kot je navedeno v tabeli. Če bi njim želeli govoriti na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

Milan Čadež ima tudi poslansko pisarno, kjer je dosegljiv ob ponedeljkih ves dan po telefonu, od 13. do 15. ure pa tudi v pisarni.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15.–17. ure	po tel.: 031/847-961
vsako sredo	14.–17. ure	na sedežu občine

Kdaj in kako do poslanca?

vsak ponedeljek	ves dan	po tel.: 031/847-961
vsak ponedeljek	13.–15. ure	v poslanski pisarni, po predhodni najavi na telefon

PODBLEGAŠKE NOVICE (ISSN 1408 - 3086) – Glasilo občine Gorenja vas - Poljane. Naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Elektronska pošta: podblegaske.novice@gmail.com. Odgovorna urednica: Milka Bizovičar. Pomočnica urednice: Tina Dolenc. Članice uredniškega odbora: Milka Burnik, Tadeja Šubic in Lidija Razložnik. Oglasno trženje: Karla Kokelj (podblegaske@gmail.com). Lektorici: Ana Jurjevič in Polona Peternej. Računalniški prelom in oblikovanje: 2Rdesign, Robert Resman s.p., Tisk: Tiskarna Artelj. Podblegaške novice so tiskane v 2250 izvodih in jih brezplačno prejemo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Na voljo so tudi na spletnih straneh občine www.obcina-gvp.si. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja in preoblikovanja člankov. Izbrane poslane fotografije objavljamo tudi na spletnih straneh občine, razen če avtor tega pri pošiljanju za objavo v časopisu ne bo izrecno prepovedal. Podblegaške novice so v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, vpisane pod zaporedno številko 102. Foto na naslovnici: Leon Kavčič.

Večji del evropskega denarja namenjen vodooskrbi in kanalizaciji

Proračun za leto 2011 so občinski svetniki sprejeli na 3. redni seji. Občina želi z njim doseči nemoteno financiranje na vseh področjih, prednostno financiranje investicij, racionalno gospodarjenje z razpoložljivimi sredstvi in skladen razvoj občine na vseh področjih.

V letošnjem letu bo občina za investicije iz sredstev EU pridobila 2.400.520 evrov, kar predstavlja 17 odstotkov vsega proračuna. Večina denarja bo namenjena za projekt s področja vodooskrbe in ureditve odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

Večje investicije v letu 2011

Porečje Sore

Sredstva za projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Sore so namenjena za gradnjo kanalizacijskega omrežja v naseljih Trebija, Podgora in Hotavlje in posodobitev in povečanje čistilne naprave Gorenja vas. Obstoječa čistilna naprava je velikosti 1000 PE in ne ustreza več potrebam za nove priklpe in zakonskim zahtevam. Čistilno napravo je potrebno povečati na 3100 PE. V okviru čistilne naprave je potrebno zagotoviti tudi prevzem in obdelavo vsebin iz greznic in drugih malih komunalnih čistilnih naprav ter dehidracijo blata. Ker je vodovod na območju Trebije in Podgore dotrajan, tlaki v omrežju nezadostni in trase v večjem delu potekajo vzporedno s kanalizacijo, je gospodarno hkrati z izgradnjo kanalizacije graditi tudi vodovod Trebija-Podgora, ter odcepe vodovoda Trebija-Gorenja vas, ki so prav tako na skupnih trasah s kanalizacijo. Navedeno je sestavni del projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Sore, vendar evropska sredstva za gradnjo žal še niso pridobljena.

Kanalizacija Javorje, Gorenja vas, Poljane, Predmost

Namen projekta kanalizacije Javorje je ureditev odvajanja in čiščenja odpadne vode na poselitvenih območjih Dolenčic,

Javorij, Murav in Četene Ravni. V letu 2011 se bo gradila kanalizacija v Dolenčicah in ČN Dolenčice 560 PE ter kanalizacija v Četeni Ravni in čistilna naprava Četena Ravan 95 PE. V letu 2012 pa se bo gradila še kanalizacija v Javorjah in Muravah z navezavo na kanalizacijo Dolenčice. Skupna dolžina kanalizacije znaša 4,5 km. Za gradnjo so pridobljena sredstva Evropskega sklada za razvoj regij v višini 1.102.411 evrov, razliko bo zagotovila občina iz lastnih sredstev.

Sredstva za Kanalizacijo Gorenja vas so namenjena za gradnjo javne kanalizacije in hišnih priključkov v naseljih Gorenja vas, Dobravšče, Dolenja in Gorenja Dobrava, sredstva za Kanalizacijo Poljane pa za gradnjo v naseljih Hotovlja, Poljane in Prednost. Sredstva za Kanalizacijo Predmost so namenjena za novogradnjo kanala B v Predmostu.

Vodovod Podvrh - Zapreval

Investicija v izgradnjo vodovoda Podvrh-Zapreval vključuje izgradnjo zajetja in črpalnice Bohinčev mlin, vodohrana Podvrh in odsekov vodovodov do naselij Četena Ravan, Podvrh in Zapreval.

Cestna infrastruktura

Na področju cestne infrastrukture so sredstva namenjena za obnovo in razširitev mostu na cesti Rajda-Bolka, ureditev dela ceste Zapotoški grič-Vrhovc in ureditev dela ceste LC Trebija-Stara Oselica. V naslednjih letih bo občina z obnavljanjem kritičnih odsekov cest nadaljevala. Prav tako bodo sredstva namenjena za obnovo enotno izdelanih panojev za

Pomembnejše investicije v letu 2011

porečje Sore (odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter oskrba s pitno vodo)	2.595.641
kanalizacija in ČN Javorje, Gorenja vas, Poljane, Predmost, cona Todraž	1.126.610
cestna infrastruktura	1.095.982
kulturni in športni objekti (Šubičeva hiša, Športno igrišče Sovodeni, vzdrževanje kulturnih objektov)	732.316
izgradnje in obnove vodovodov	509.260
raziskave vrelca Toplice in obnova Rupnikove linije	310.000
nakup zemljišča ter priprava projektne dokumentacije za dom starejših občanov v Gorenji vasi	185.000
novogradnje, obnove, nakup opreme za šole in vrtce	117.469

Proračun občine Gorenja vas - Poljane za leto 2011

področja porabe	znesek v €	delež v %
javna uprava	1.769.506	12,70
obramba, javni red in varnost	138.934	1,00
gospodarske dejavnosti	2.945.932	21,15
varstvo okolja	3.662.178	26,29
stanovanjska dejavnost in prostorski razvoj	1.259.401	9,04
zdravstvo	13.000	0,09
rekreacija, kultura, dejavnosti neprofitnih organizacij, združenj in društev	1.149.977	8,26
izobraževanje	2.205.770	15,83
socialna varnost	785.459	5,64
skupaj	13.930.157	100,00

Vir: občina GVP

Odzivi svetnikov in svetniških skupin

Hitri internet vsem?

Občinski svetniki NSi smo na zadnji seji občinskega sveta, na kateri smo obravnavali proračun za leto 2011, predlagali tudi amandma, s katerim smo želeli zagotoviti sredstva za nadaljevanje izgradnje optičnega omrežja v občini.

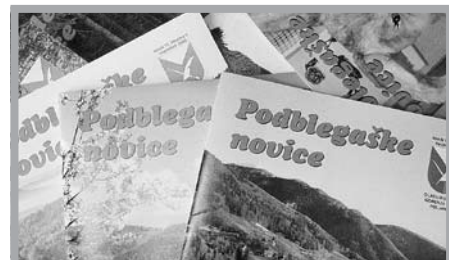
V obrazložitvi k amandmaju smo med drugim zapisali: »Navedeni projekt še zdaleč ni zaključen, za nadaljevanje izgradnje omrežja pa bodo potrebna tudi sredstva iz občinskega proračuna. Če predpostavljamo, da bo s prejetimi evropskimi sredstvi in zasebnimi sredstvi graditelja omrežja zagotovljen dostop do omrežja občanom, ki živijo na območjih t.

i. belih lis, pa se zastavlja vprašanje, ali bo dostop do optičnega omrežja občina omogočila tudi občanom zunaj omenjenih območij. Naše mnenje je, da je to nujno potrebno storiti. Ker večina teh območij ne bo komercialno zanimivih za investitorja, bo tukaj morala svoj delež prevzeti tudi občina.«

Izhodišče za naš predlog je bila želja po enakovrednem obravnavanju vseh občanov na področju zagotavljanja širokopasovnih storitev. S tem smo želeli slediti našemu cilju, da se vsem občanom zagotovi možnost dostopa do optičnega omrežja, saj bomo le tako ostali razvojnno naravnana občina.

Kljub pozitivnemu pogledu župana na naš predlog je večina svetnikov SDS predlog zavrnila in tako ni bil sprejet. Zanj je glasovalo šest svetnikov in svetnic, proti jih je bilo devet, dva pa sta se vzdržala.

Janez Arnolj, NSi

Naslednja številka Podblegaških novic bo izšla sredi februarja. Vaše prispevke pričakujemo do 4. februarja po elektronski pošti: podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi sezname prireditelj, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

oglaševanje in označevanje ter cestnih ogledal. V občini se bodo obnavljala že obstoječa avtobusna postajališča ob RC, s katerimi bo občina nadaljevala tudi v letu 2012. S tem želi izboljšati prometno varnost udeležencev v primestnem prometu in osnovnošolskih prevoznih sredstev. Del sredstev je namenjen tudi za prometno ureditev Hotavelj, in sicer za izdelavo projektne dokumentacije pločnika – PZI, katerega pridobitev je predvidena v letošnjem letu, ter druge prometne ureditve skozi Hotavlj in za odkup zemljišča za pločnik.

Kulturni in športni objekti

Občina namerava v letošnjem letu izvesti restavratska dela v Šubičevi hiši, odkupiti umetniški material ter pripomočke, ki so jih uporabljali umetniki iz družine Šubic ter

Višina proračuna občine, skupaj z režijskim obratom in šestimi krajevnimi skupnostmi, znaša 13 milijonov in 930.157 evrov, kar je za milijon in 790.522 evrov več kot v lanskem letu. Več kot polovica sredstev (58 odstotkov) je namenjenih investicijam in investicijskim transferom, to je 8 milijonov in 79.491 evrov.

zgraditi športno igrišče na Sovodnju. Sredstva so delno namenjena tudi za vzdrževanje kulturnih objektov.

Raziskave vrele Toplice in obnova Rupnikove linije

Sredstva so načrtovana za nakup zemljišča in ureditev okolice, del pa tudi za izdelavo 1. faze OPPN-ja in potrebne študije za razvoj toplic. Na Rupnikovi liniji se načrtujejo sredstva za dokončanje izkopa ter zaprtje prvotnega vhoda v utrdbo na Golem vrhu in izdelavo projekta elektrifikacije in opreme muzeja Rupnikove linije.

Dom starejših občanov

V letu 2011 je v proračunu namenjenih 185.000 evrov za nakup zemljišča ter pripravo projektne dokumentacije za dom starejših občanov v Gorenji vasi.

Novogradnje, obnove in nakup opreme za šole in vrtce

Proračunska sredstva so namenjena nakupu nove opreme četrte igralnice vrtca na Dobravi ter izgradnje nadstrešnice nad teraso, vzdrževanju in obnovam v PŠ Javorje (zamenjava oken) in OŠ Ivana Tavčarja

v Gorenji vasi (zamenjava dela strehe ter kotla za centralno ogrevanje). V letu 2011 bo izdelan občinski podrobni prostorski načrt za območje Gorenje vasi, ki bo zajemal tudi telovadnico pri OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Za telovadnico so namenjena tudi sredstva za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja. V sklopu financiranja iz švicarskega finančnega mehanizma bo v OŠ Poljane zamenjan vir energije – lesna biomasa – in delno obnovljena izolacija objekta.

Branka Srša, Kristina Knific

Odzivi svetnikov in svetniških skupin

Enakost otrok v predšolskem obdobju

Občinski svetniki NSi smo zaradi neupoštevanja pripombe na predlog proračuna za leto 2011 vložili amandma na proračun za odprtje nove proračunske postavke. Predlagali smo subvencioniranje varstva otrok, ki niso vključeni v organizirane programe predšolske vzgoje.

V obrazložitvi k amandmaju smo povzeli podatke iz občinskega proračuna za leto 2011 in naš predlog za enakovredno obravnavo varstva vseh predšolskih otrok v občini. Obrazložitev podajamo v tem prispevku, ker želimo seznaniti občane o organizaciji, načinu financiranja in stroških predšolske vzgoje.

Občina Gorenja vas - Poljane namenja v proračunu za leto 2011 za organizirano varstvo predšolskih otrok finančna sredstva na postavkah: a) 053 dnevno varstvo in vzgoja v občini v višini 1.262.180 evrov in b) 054 varstvo in vzgoja zunaj občine v višini 110.000 evrov, kar znaša skupaj milijon in 372.180 evrov.

Trenutno v občini Gorenja vas - Poljane deluje 21 oddelkov predšolske vzgoje, in sicer: osem oddelkov (95 otrok) I. starostnega obdobja, osem oddelkov (166 otrok) II. starostnega obdobja in pet kombiniranih oddelkov (79 otrok – tri in štiri leta stari otroci).

Cena vrtčevskega programa

Skupno število otrok v vrtcih v občini Gorenja vas - Poljane je 340, od tega je 36 otrok iz drugih občin, 26 otrok iz občine GVP pa obiskuje vrtnice v drugih občinah. V letu 2011 je načrtovan še nov oddelek I. starostnega obdobja na Dobravi, ki bo vključeval v skladu z normativi največ 14 otrok.

Iz proračuna je razvidno, da občina nameni povprečno 73 odstotkov sredstev za pokrivanje ekonomske cene vrtnic, povedano drugače: mesečno prispeva povprečno za otroka I. starostnega obdobja 310 evrov, v kombiniranem oddelku 249 evrov in za otroka II. starostnega obdobja 222 evrov.

Otroke, ki so v varstvu doma, oziroma morajo starši zaradi narave dela ali oddaljenosti varstvo iskati drugje, se obravnava neenakopravno. Z našo pobudo želimo zagotoviti enakovredno obravnavo vseh otrok v občini in predlagamo subvencijo v višini 25 odstotkov ekonomske cene I. oziroma II. starostnega obdobja za vse otroke, ki ne obiskujejo programov vrtnic, kar pomeni 106 evrov subvencije za otroke I. starostnega obdobja (od 11 mesecev do treh let) in 76 evrov za otroke II. starostnega obdobja (od dopolnjenega 3. leta starosti do vstopa v šolo).

Trenutno torej obiskuje vrtnice 330 otrok. Glede na razpoložljive kapacitete v vrtcih je za leto 2011 možno napovedati 350 otrok (trenutno prosta

mesta in novi oddelek) ob upoštevanju, da ostane 36 otrok v varstvu iz drugih občin.

Predlagane subvencije

Ker ne razpolagamo z natančnimi podatki o številu rojstev, ocenjujemo, da je v občini Gorenja vas - Poljane 125 otrok, ki niso vključeni v vrtnice. Ob predpostavki, da je od tega:

- 80 otrok I. starostnega obdobja, bi bil mesečni strošek subvencije 80×106 evrov = 8.480 evrov, in
- 45 otrok II. starostnega obdobja, bi bil mesečni strošek subvencije 45×76 evrov = 3.420 evrov.

V proračunu je načrtovano za predšolsko varstvo 350 otrok 1.372.180 evrov, kar pomeni povprečno 326 evrov mesečno na otroka v vrtcu. Za 125 otrok, katerih starši sami zagotavljajo varstvo in vzgojo, pa bi bil povprečni strošek občine 95 evrov, kar pomeni samo 29 odstotkov sredstev, ki jih občina namenja za otroke, ki obiskujejo vrtnice – s tem da ne upoštevamo investicij in investicijskega vzdrževanja prostorov. Prav tako velja poudariti, da je ekonomska cena programov predšolske vzgoje izračunana na polno število otrok v oddelku, kar pomeni, da so »prazna mesta« v vrtcih 100-odstotni strošek občine.

Trenutno občina res zagotavlja sprejem vseh otrok v vrtnice, katerih starši so oddali vlogo za organizirano vzgojo in varstvo, ali pa bo ob povečanem vpisu še lahko zagotavljala prosta mesta in investirala v dodatne prostore, opremo in kadre ali bo upoštevala naš predlog, bo pokazal čas. Prav tako menimo, da otroci, ki so v varstvu doma, niso prikrajšani pri vzgoji in socializaciji, kar je bil očitek večine svetnikov, ki so zavrnil naš predlog.

Mirjana Možina, svetnica NSi

Veste, kako ravnati v krožnem križišču?

V Sloveniji se iz leta v leto bolj uveljavljajo krožna križišča, ki omogočajo večjo pretočnost ter znižujejo hitrosti vozil v naseljih. A kljub temu marsikomu srečanje s krožnim križiščem še vedno povzroča težave. To je opaziti zlasti v krajih, kjer se prvič pojavi, tako kot denimo v Gorenji vasi, in tistim, ki so avtošolo zapustili pred mnogimi leti.

S tem člankom vas želimo seznaniti s pravilnim ravnanjem v krožnem prometu, sami vključiti vanj ter posledično odpraviti tudi strah pred krožnimi križišči, če ga imate.

Zgodovina krožnih križišč ali kot večkrat lahko slišimo rondojev sega v leto 1903, ko je francoski arhitekt Eugène Hénard predlagal »krožno potekanje prometa« kot rešitev problema prometnih zastojev v središčih tedanjih velikih mest. Prva praktična uporaba »krožnega prometa« je bila v New Yorku. Štiri leta kasneje so v Franciji, natančneje v Parizu, kjer se je stikalo dvanajst cest, slovesno odprli prvo križišče. V tem času je nastopila tudi prometna revolucija, ki je povzročila hitro naraščanje števila cestnih motornih vozil. Tako je bilo tudi v Veliki Britaniji leta 1909 zgrajeno krožno križišče. Zgodovina krožnih križišč v Sloveniji pa sega skoraj na začetek prejšnjega stoletja, v čas Kraljevine Jugoslavije. Takrat so krožno križišče imenovali »prometni otok«, ki je sprva predstavljal mestni trg, okoli katerega in na katerem so se izvajale različne dejavnosti, kot so trgovina, sprehajališče in tudi promet.

Kaj je krožno križišče in pripadajoči elementi

Krožno križišče je kanalizirano križišče krožne oblike z nepovoznim, delno povoznim ali povoznim sredinskim otokom ter krožnim voziščem, v katerega se steka več cest. Na krožno križišče se vstopa desno. Poznamo enopasovna in večpasovna krožna križišča. Enopasovno krožno križišče, kot ga imamo v Gorenji vasi, je krožno križišče s po enim prometnim pasom na uvozi in izvozi, krožno vozišče pa je enopasovno. Večpasovno krožno križišče je krožno križišče z enim ali več prometnimi pasovi na uvozi in izvozi, del krožnega vozišča ali celotno krožno vozišče pa je oblikovano kot večpasovno vozišče.

Sredinski otok je dvignjena površina krožne ali ovalne oblike v sredini križišča, ki preprečuje

vožnjo naravnost in omejuje krožno križišče na notranji strani.

Povozni del sredinskega otoka je tisti del sredinskega otoka, ki skupaj s krožnim voziščem omogoča vožnjo skozi krožno križišče drugim vozilom. Od krožnega vozišča se razlikuje po uporabljenem materialu in barvi.

Kraki krožnega križišča so dovozne (priključne) ceste ali prometni pasovi na obeh straneh dvignjenega ali samo s talno signalizacijo označenega ločilnega otoka – otoka za pešce, ki nasprotni ali istosmerni promet (uvoz–izvoz) vodijo do ali iz krožnega križišča. Krak krožnega križišča sestavljata po en ali več uvozov in izvozov, v primeru enosmernih cest pa lahko tudi samo uvoz in izvoz.

Uvoz je območje krožnega križišča, kjer se dovozna cesta steka v krožno vozišče in je od njega ločen z ločilno črto. Uvoz je lahko lijakasto razširjen ali pa so njegovi robovi vzporedni – odvisno od velikosti krožnega križišča. Izvoz je območje, po katerem vozila zapuščajo krožno križišče.

Niša za čakanje vozil na uvozu na krožno križišče je prostor med notranjim robom zaznamovanega prehoda za pešce ali kolesarske steze ter robom krožnega vozišča, ki ga uporabljajo vozila za čakanje na sprejemljivo časovno praznino med vozili v krožnem toku. Niša za čakanje vozil na izvozu iz krožnega križišča je prostor med notranjim robom zaznamovanega prehoda za pešce ali kolesarske steze in robom krožnega vozišča, ki ga uporabljajo vozila za čakanje pred prehodom za pešce. Niša za čakanje je bistveni element za zagotavljanje prometne varnosti nemotoriziranih udeležencev v prometu, prispeva pa tudi k prepustnosti krožnih križišč. Ločilni otok – otok za pešce je v celoti ali delno dvignjen element krožnega križišča, ki ločuje uvoz in izvoz iz krožnega križišča.

Kako ravnamo na krožnem križišču?

Na krožnem križišču ima voznik, ki se že vozi po krožišču, prednost pred tistim, ki se vključuje nanj. Ko zapeljemo na krožno križišče, katerega

48. člen zakona o varnosti cestnega prometa predpisuje globo v višini 80 evrov, in sicer:

- za voznika, ki se na krožnem križišču, katerega vozišče ima dva ali več prometnih pasov, ne razvrsti na notranji prometni pas in na ta način ne omogoči vključitve v promet na križišču tudi drugim voznikom, razen če zapuščata križišče na najbližjem izvozu ali mu prometna ureditev ali prometna situacija tega ne dovoljuje;
- pri vključevanju na krožno križišče po smernem vozišču, ki ima dva prometna pasova, se vozilo na desnem prometnem pasu ne razvrsti na zunanji prometni pas, vozilo na levem prometnem pasu pa ne na notranji prometni pas vozišča krožnega križišča;
- pri zapuščanju križišča se voznik ne razvrsti na zunanji prometni pas, razen na izvozu, na katerem je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno zavijanje desno tudi z notranjega prometnega pasu.

vozišče ima dva prometna pasova, se razvrstimo na notranji prometni pas in tako omogočimo vključitev v promet na križišču tudi voznikom na naslednjih uvozi, razen če nameravamo zapustiti križišče na prvem naslednjem izvozu. Tega nam ni treba storiti tudi, če nam prometna ureditev ali prometna situacija tega ne dovoljuje. S tem so, razen prometa in njegovih značilnosti, mišljene zlasti konstrukcijske značilnosti manjših krožnih križišč, na katerih je mogoč promet le po enem prometnem pasu, čeprav imajo dva, in pri katerih so uvozi in izvozi tako blizu drug drugemu, da je menjava prometnih pasov skoraj nemogoča. Poleg tega je pomembno tudi, da če zapuščamo križišče na prvem izvozu, to nakažemo s smernikom že pri vključitvi v krožno križišče.

Ko se vključujemo na krožno križišče po smernem vozišču, ki ima dva prometna pasova, in vozimo po desnem prometnem pasu, zapeljemo na desni (zunanji) prometni pas krožnega križišča, če pa vozimo po levem prometnem pasu, pa na levi (notranji) prometni pas krožnega križišča.

Preden zapustimo krožno križišče, se razvrstimo na zunanji prometni pas. Na velikih krožnih križiščih, kot je denimo tisto v Tomačevem v Ljubljani, smemo na izvozu, na katerem prometna ureditev to dovoljuje, zapustiti krožno križišče tudi z notranjega pasu. To je mogoče le, če je zunanji prometni pas namenjen izključno zavijanju v desno.

Ne spreglejte

Dovolj velika krožna križišča omogočajo zlasti ob gostejšem prometu boljšo pretočnost kot klasična, vendar ne dovoljujejo vožnje z veliko hitrostjo. Upoštevati moramo, da je na krožnih križiščih prepovedano prehitjevanje. Krožnih križišč je tudi pri nas čedalje več, kajti njihove prednosti presegajo njihove slabosti, ne le glede pretočnosti, ampak tudi glede varnosti. Vendar, če hočemo biti na krožnem križišču zares varni, upoštevajmo njegove posebnosti. Ne prehitvajmo in se izogibajmo veliki hitrosti ter naglim ali celo sunkovitim spremembam smeri. Če zgrešimo želeni izvoz, nikar ne poskušajmo ustaviti ali celo voziti vzvratno, ampak zapeljimo še en krog. Tudi če se nismo pravočasno pomaknili na prometni pas, s katerega lahko varno zapustimo krožno križišče, zakrožimo še enkrat. In ne pozabimo, omogočimo tudi drugim varno zapustitev križišča.

Lidija Razložnik

Če imate dodatna vprašanja o pravilni vožnji v krožnem križišču, nam jih pošljite na elektronski naslov podblegaski.novice@gmail.com, mi pa bomo poiskali odgovor.

Radioamaterji vabijo nove člane

Radioamaterji, ki so se decembra skupaj z Jamarskim društvom Gorenja vas preselili v nove, skupne in večje prostore, vabijo vse, ki bi se želeli seznaniti z radioamaterstvom ter postati člani kluba, da jih obiščete na Blatih.

Za včlanitev v klub ni nobenih pogojev, zanimati vas mora radiotehnika, vse drugo pa boste izvedeli oziroma vas bodo naučili člani kluba. Če ste zainteresirani, lahko radioamaterje obiščete v času uradnih ur, in sicer vsak petek med 19. in 21. uro v prostorih kluba, v Sestranski vasi 16. Kot je povedal predsednik kluba Dejan Novak, se marca pričnejo tekmovanja UKV, ki se jih bodo tudi udeležili. Poleg mesečnih tekmovanj pa imajo letos v načrtu tudi ureditev delovno-bivalnega prostora na tekmovalni lokaciji v Stari Oselici, pripraviti pa nameravajo še kakšno predstavitev kluba in radioamaterstva. »Dogajalo se bo, zato novi člani lepo vabljeni,« je zaključil Novak. L. R.

Novi podžupan je Tomaž Pintar

S 1. januarjem 2011 je funkcijo podžupana pričel opravljati Tomaž Pintar iz Gorenjih Brd. Pintar je dolgoletni član sveta KS Poljane, predsednik KS Poljane v mandatu 2006–2010 ter v mandatu 2010–2014 izvoljeni občinski svetnik na listi SDS, ki predseduje tudi občinskemu matičnemu odboru za prostorsko planiranje in varstvo okolja.

Njegovo delovno področje bo zajemalo področje urejanja prostora, varstva okolja s pripadajočimi projekti ter ureditev središča Poljan. Pomagal bo županu ob njegovi odsotnosti in izvajal ostale naloge skladno z zakonom o lokalni samoupravi. L. R.

Trček in Fortuna, zaslužna vodnika PZS

»To so tisti kleni možje, ki že več kot petindvajset ali celo več kot trideset let s svojim neumornim delom pomembno prispevajo k razvoju in ugledu prostovoljnega vodništva v okviru Planinske zveze Slovenije. Priznanje so prejeli za zelo velik ali pa za izjemen prispevek prostovoljnemu vodništvu,« so na PZS zapisali ob podelitvi priznanj zaslužnim in častnim vodnikom zveze.

Priznanja je podelil predsednik PZS Bojan Rotovnik, ki je tudi sam vodnik in inštruktor. Med prejemniki priznanj sta bila tudi člana PD Gorenja vas, predsednik Drago Trček in Franci Fortuna. Priznanje zaslužnega vodnika PZS sta prejela, saj že več kot 25 let vodita planince po domačem in tudi tujem hribovju. »Za nama s Francijem Fortunom je dolga, a lepo prehojena pot vodnika. Priznanje pa je vsekakor spodbuda za nadaljnje vodniške podvige,« je povedal Trček.

Na februarskem občnem zboru (več v koledarju prireditve) bodo podeljena še tri priznanja za prostovoljno vodništvo. Priznanje za petletno delovanje vodnika bosta prejela Alenka Pivk in Matjaž Mrak, Mihael Debeljak pa bo prejel priznanje za osemnajst let delovanja. L. R.

PD Gorenja vas obvešča, da je do 1. maja med vikendi in prazniki odprto zavetišče gorske straže na Jelencih. Razpored dežurstev je objavljen na spletni strani www.pdgorenjavas.com.

Črna pika

Na območju KS Javorje se je neznenec znesel nad prometno signalizacijo in poškodoval več prometnih znakov. Škodo je opazila komunalna služba občine pri pregledu cest 10. decembra.

Kdaj točno je bila škoda povzročena in kdo je morebitni povzročitelj, še ni znano. Prav tako še ugotavljamo, ali je bilo to dejanje storjeno iz objestnosti ali gre za namerno uničevanje tuje lastnine. Če se bo poškodovanje znakov ponovilo, bo škoda prijavljena policijski postaji Škofja Loka. Ocenjujemo, da so nastali stroški za odpravo škode v višini 750 evrov.

Boštjan Kočar, občina GVP

KORK Gorenja vas

Zaradi darežljivosti ljudi so lahko pomagale drugim

Preteklo leto je bilo za odbornice krajevnega odbora Rdečega križa Gorenja vas pestro in delovno pa tudi izredno uspešno, saj so pripravile in organizirale kar nekaj dogodkov: dve zbiralni akciji oblačil, krvodajalsko akcijo, predavanja, na katerih so gostile odlične predavatelje, med drugimi tudi Sanjo Lončar, priznano strokovnakinjo za zdravje človeka in narave.

Da bi se približali tudi bolj oddaljenim, so v Lučinah prvokrat organizirale kosilo za vse starejše. Sklenile so, da bo to srečanje zaradi dobrega vzdušja in številčne udeležbe postalo tradicionalno. Prav tako so organizirale tradicionalno kosilo za vse starejše nad 70 let. Obiskovale in obdarile so občane, ki jesen življenja preživljajo po domovih za starejše, ter 90-letnike in zaenkrat še 100-letnico (februarja bo dopolnila 101 leto) Agate Jelovčan iz Kopačnice, ki vsi še prebivajo v domači občini.

KORK Gorenja vas je poravnal več položnic za elektriko in stanarino tistim, ki so bili v taki ali drugačni stiski, dal je humanitarni prispevek invalidu, dojenčku, ljudem, ki so utrpeli škodo zaradi poplav. Zelo velik del denarja je bil namenjen za letovanje 40 učencev in dveh starejših občanov v Savudriji in na Debelem Rtiču. Razdeljevali so tudi pakete hrane. Posebne pozornosti je bil deležen Pavel Mlakar, saj so zanj uspele pridobiti bivalni kontejner, ki so ga tik pred prvim snegom tudi postavili.

Odbornice so pred novim letom obdarile tudi 287 starejših nad 75 let.

Predsednica Marija Knafelj ne pozabi pohvaliti članic – prostovoljk, ki so aktivne vse

leto ter so izredno požrtvovalne. »Zahvala tudi županu Milanu Čadežu za finančno podporo in obiskovanje 90-letnikov in 100-letnice Agate Jelovčan ter vsem, ki so kakor koli pomagali, da je bilo naše delo opravljeno v zadovoljstvo starejših in vseh pomoči potrebnih. Rada bi se od srca zahvalila vsem, ki prispevate po svojih zmognostih v dobrodelne namene. Vaša drobna dejanja pomoči imajo velik odmev. Marsikateri nasmešek na obrazu ljudi na robu obupa ali drugih stisk smo lahko vzbudile le z vašo darežljivostjo. Ker pa se leto obrne kakor spetna plesalka, smo spet pred novimi izzivi, pred novimi dejanji sočutja in občutja stiske tistih, ki jih je življenje postavilo pred težke preizkušnje in velike stiske. Prosim vas, pomagajte nam tudi to leto – s plačilom članarine, z vašim prostovoljnim prispevkom. Prepričana sem v vašo dobrotljivost tudi to leto. Vsi bomo srečni in zadovoljni, če nam boste namenili svoj dar,« je povedala Knafljeva.

Odbornice tudi letos ne bodo počivale, saj je načrtovano veliko. Vse dogodke, ki jih bodo pripravljale, pa bomo objavljali tudi v našem koledarju prireditve.

Lidija Razložnik

Starejšim bodo razdelili 200 odsevnih trakov

Od 10. do 31. januarja poteka vsedržavna akcija BODI preVIDEN. Akcija temelji na osveščanju voznikov in pešcev, da morajo biti v jesenskih in zimskih mesecih na cesti še posebej previdni in vidni. Statistični podatki namreč kažejo, da je ogroženost pešcev v teh mesecih še vedno relativno velika.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV) je zato namenil 20.000 odsevnih trakov, ki jih bodo lokalni sveti razdelili med uporabnike. V občini Gorenja vas - Poljane so tako naročili 200 takih trakov, ki jih bodo konec januarja in v začetku februarja v večernem času delili pešcem na bolj izpostavljenih mestih, starejšim pa bodo trakove razdelili tudi ob pomoči društev upokojencev. »Pešci so v naši občini še toliko bolj ogroženi, ker ni urejenih pločnikov in javne razsvetljave. Otroci odsevna telesa dobijo v šoli ali pa jih imajo na svojih oblačilih in torbah, medtem ko so starejši občani ponavadi oblečeni v temna oblačila in so zato v prometu slabše vidni. Odsevne trakove bomo zato v sodelovanju z Združenjem šoferjev in avtomehanikov Žiri namenili predvsem njim,«

je pojasnila Barbara Radič, predsednica Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki deluje v občini Gorenja vas - Poljane.

SPV v občini deluje od leta 2005, njegove naloge pa so predvsem, da ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu v občini, občinskemu svetu predlaga v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje ter koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa. Skrbi tudi za izvajanje prometne vzgoje v občini in za dodatno izobraževanje ter obveščanje udeležencev cestnega prometa, za izdajanje in razširjanje prometnovzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v občini, sodeluje pa tudi pri akcijah varnih poti v šolo ter določanju prometno nevarne poti v šolo.

Svet sestavljajo predstavnik občinskega sveta občine Gorenja vas - Poljane, predstavnik društev upokojencev, predstavnik zveze šoferjev in avtomehanikov, po en predstavnik OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas in OŠ Poljane, predstavnik avtošole in predstavnik policijske postaje Škofja Loka. Dosedanjim članom je mandat potekel, zato so že imenovali nove, predsednika pa bodo izbrali na seji konec januarja.

T. D.

Zimska služba

Plužijo 380 kilometrov cest

Hribovito območje naše občine s številnimi cestami in razpršeno poselitvijo ter naselja z večinoma ozkimi ulicami, načrtovanimi v prejšnjem stoletju, so ob močnem sneženju kar velik zalogaj za zimsko službo. Tako glede hitrosti pluženja kot tudi finančno. Večina ljudi se vozi na delo v dolino, zato pričakujejo, da so ceste splužene že zelo zgodaj zjutraj.

Neprestano se pojavljajo želje po dodatnem pluženju in pritožbe glede tega. Občani se najbolj jezijo, ker jim vozila zimske službe namečejo sneg pred hišne uvoze in morajo sneg nato odmetati. Zahtevajo tudi dodatno posipanje, kar pa je velik strošek za zimsko službo, predvsem v gričevnatih delih.

Kot je povedal Boštjan Kočar, na občini zadolžen za urejanje zadev z zimsko službo, je v pripravi izvedbeni program zimske službe, ki bo natančneje opredelil delo. Več o tem bomo

pisali, ko bo program sprejet.

Zimska služba v naši občini združuje 29 izvajalcev, ki plužijo in posipajo omrežje 380 km občinskih cest. V zadnjih letih se je kakovost zimske službe povečala, posledica tega pa so večji stroški. V sezoni 2008/2009 so stroški tako znašali nekaj več kot 351.000 evrov, v lanski sezoni 2009/2010, ki je bila s snegom izjemno bogata, so stroški dosegli skoraj 521.000 evrov, letos pa so izvajalci poslali novembrske račune v skupni vrednosti 64.500 evrov. Mesec december je bil precej izdatnejši s snežnimi padavinami. Prav lahko pa se tudi zgodi, da sneg v Poljanski dolini zapade tudi aprila.

Vedno natančnejše meteorološke napovedi in njihovo spremljanje nas opozarjajo na bližajoče se sneženje, zato se kljub zanašanju na zimsko službo lahko na to tudi sami dobro pripravimo.

Tadeja Šubić

Občinski odbor SDS

Na silvestrovo zbrali 442 podpisov proti ukinitvi kranjske porodnišnice

Letošnje silvestrske stojnice, ki smo jih po naših krajevnih skupnostih organizirali v občinskem odboru SDS Gorenja vas - Poljane, so bile spet odlično obiskane. Srečanja ob prigrizkih postajajo kar tradicionalna. Predvsem smo se želeli zahvaliti našim volivcem za zelo veliko podporo na minulih lokalnih volitvah, saj nam je uspelo krepko izboljšati rezultat in povečati število občinskih svetnikov s šest na osem. S podžupanom

Tomažem Pintarjem sva obiskala vse lokacije stojnic: v Lučinah, Gorenji vasi, na Sovodnju, Hotavljah, v Poljanah in Javorjah. Povsod je bilo dobro vzdušje, kar nekaj kritičnih pa je padlo tudi čez vladajoče.

Letos smo še razširili našo aktivnost in v koordinaciji gorenjske regije SDS zbrali kar 442 podpisov proti ukinitvi porodnišnice v Kranju, za kar se podpisnikom še posebej zahvaljujemo. OO SDS

Najprej za zemljišče

Občina Gorenja vas - Poljane je v letošnjem letu za projekt doma starejših občanov v proračunu namenila 185.000 evrov finančnih sredstev. Z njimi namerava pokriti stroške nakupa zemljišča ter pripravo projektne dokumentacije. Trenutno potekajo postopki za pridobitev zemljišča, prav tako pa je v teku občinski podrobni prostorski načrt. Več o tem, kaj se bo dogajalo na projektu, pa v kateri od naslednjih številok Podblegaških novic.

L. R.

Dežurni zobozdravnik v Kranju

Gorenjska je bila do letos edina regija v Sloveniji, ki ob nedeljah in praznikih ni imela zobozdravstvene dežurne službe. Z Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) so sporočili, da so se ob podpori ministrstva za zdravstvo in županov iz celotne regije na zavodu za zdravstveno zavarovanje uspeli dogovoriti, da bo dežurna ambulanta po novem delala. Paciente bo dežurni zobozdravnik prvič sprejemal 6. februarja, uradne ure pa bodo med 8. in 13. uro vsako nedeljo in praznik, in to v posebni ambulanti za nujno zobozdravstveno pomoč zobne poliklinike v Kranju. Dežurali bodo vsi zobozdravniki iz regije, ki so zaposleni v OZG in so vključeni v javno zobozdravstveno mrežo, in tudi koncesionarji s svojimi asistenti, in sicer po abecednem vrstnem redu.

M. B.

Zeliščni nasveti iz babičine skrinje

Na predavanju Jožeta Majesa sem izvedela mnogo zanimivih stvari, za katere bi mi bilo žal, če jih ne bi posredovala še komu. Njegova predavanja so vedno zanimiva in dobro obiskana. Predavalnica škojfeloske gimnazije je bila nabito polna in verjetno ni bilo nikomur žal časa, ki ga je presedel v dvorani, le zadnji del se je po nepotrebnem nekoliko zategnil.

Če koga zanima več o skrbi za zdravje na naraven način, naj poskrbi, da bo dobival na dom brezplačno revijo Skupaj za zdravje človeka in narave. Prvi izvod lahko dobi v trgovinah z zdravo prehrano.

Rastline nabiramo tik pred cvetenjem oziroma v času cvetenja. Največ učinkovin imajo v sebi na nadmorski višini 800 metrov. Vedno nabiramo daleč stran od avtocest in stran od cest. Lubje nabiramo v času muževnosti, brezovo listje takrat, ko je mlado. Oreho listje nabiramo, ko oreh cveti.

Tinkturo pripravimo tako, da namočimo zel v žganje. Kostanjevo tinkturo rabimo za lajšanje krčev v nogah, prav tako za krče in stiskanje okrog srca.

Korenine, korenike, gomolje nabiramo jeseni; takrat so najmočnejši za zdravljenje. Korenika srčne moči zelo uspešno ozdravi drisko, poleg tega lahko primešamo tudi borovnice in plahitico.

Težave s kožo, ki jih imajo dojenčki, ranice pri starostnikih in srbečo kožo zdravimo s prevretkom hrastovega lubja. Umivamo se z vodo, v kateri je dve do tri minute vrelo hrastovo lubje, prav tako je to zdravilo za hemoroide. Slez ali ajbiš pomaga pri vsakovrstnih prehladnih obolenjih, za dihalo, pri vnetih sinusih, pri izgubi

vonja. Rastlino namočimo v vodo, pustimo čez noč in zjutraj nakapljamo v nos. Tekočino pijemo, pa tudi grgramo.

Med zelo zdravi rastline štejemo koprivo, brez katere naj ne bi bilo nobeno gospodinjstvo, saj čisti kri, vsebuje železo, je na splošno zelo zdravilna in namočena v vinu služi kot viagra.

Namočene encijanove korenike v žganju preženejo spahovanje, zdravijo vsakršne težave v želodcu. Toda encijan je zaščitena rastlina in pri nabiranju pazimo na take rože.

Poparki so čaji, pripravljeni tako, da rastlino prelijemo z vročo vodo in pustimo le nekaj trenutkov ter precedimo. Pri prevretku pa vodo in rastlino vremo nekaj minut, precedimo in uporabimo za obkladke ali pitje. Bakterijsko vnetje sečil zdravimo s pitjem prevretka žajblja, pomaga pa tudi pri vnetem grlu.

Za čiščenje črevesja pijemo glino, saj z njo odstranimo zastarano gnijočo hrano, zaceli pa tudi ranice na črevesju. V keramično posodico s prekuhano hladno vodo namočimo čajno žličko gline. Premešamo, pustimo čez noč in zjutraj spijemo. To ponovimo tri- do štiri krat na leto po štirinajst dni in mnogo boleznih črevesja pozdravimo brez pomoči zdravil.

Prah glin in islandskega lišaja natresemo po

rani in se bo hitro zacelila, lahko tudi po šenu in pri zdravljenju pasavca.

Na šen lahko dajemo obkladke s tinkturo gabeza, a ne več kot deset dni. Trn v peti zdravimo s smolo, namazano na večplastno gazo. Prah divjega kostanja zdravi glasilke in želodčne katarje.

Kostanj sušimo pri šestdesetih stopinjah, medtem ko liste zdravi zelišč sušimo pri temperaturi do štirideset stopinj. Dvokomponentni čaj pripravimo iz hladnega namoka lučnika, ajbiša, islandskega lišaja, korenike trobentice in iz poparka timijana, melise in jetičnika ter vse skupaj precedimo. Tak čaj pijemo za zdravljenje močnega kašlja.

Majes je svoje predavanje zaključil takole: skrbimo za svoje zdravje in pojdemo mimo lekarn, zmerno uživajmo pravo hrano, ne pijmo alkohola in skrbimo za duševno higieno in »ne bit žleht«. Narava je najbolj pravičen sodnik. Življenje, ki ga imamo, imejmo radi in ga spoštujemo.

Jana Rojc

DRUŠTVO
PODEŽELSKO
MLADINE
ŠKOFJA LOKA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje.

BREZPLAČNA SREČANJA IN DELAVNICE ZA LJUBITELJE ZELIŠČ

Septembra se je začel izvajati projekt **LEADER »Babica pripoveduje o zeliščih«**, ki je namenjen vsem tistim, ki vas zanima bogata zeliščarska tradicija. Projekt izvajamo trije partnerji, in sicer LAS loškega pogorja, Društvo za razvoj podeželja Resje in Društvo podeželske mladine Škofja Loka.

V okviru projekta potekajo najrazličnejše »zeliščarske srečanja« za vse ljubitelje zelišč. Poleg tega bomo za naše najmlajše v nekaterih šolah in vrtcih UE Škofja Loka postavili zeliščne vrtove ter omogočili učiteljicam in vzgojiteljicam, da si pridobijo znanja o zeliščih in jih prenesejo na najmlajše.

Nekateri že prav dobro poznate naša srečanja – vse tisti, ki pa še ne, vabimo, da se nam pridružite. Že ta mesec vabljeni na četrto srečanje ljubiteljev zelišč, ki bo v **torek, 25. januarja 2011, ob 17. uri** v predavalnici Šolskega centra na Podnu v Škofji Loki. Na srečanju boste izvedeli vse o **mazilih, tinkturah, soleh in**

obkladkih, moderator srečanja pa bo znani slovenski zeliščar **mag. Jože Kukman**.

V februarju nas čaka srečanje z zeliščarico Meto Maček, ki nam bo povedala več o **uporabi zelišč v kuhinji**, v marcu pa nas čaka srečanje z Mišo Pušenjak na temo **začimb v vrtu**. Spomladi bomo spoznavali zdravilne rastline v naravi, postavili zeliščne vrtove in izkoristili najrazličnejše priložnosti za skupna druženja.

Vse informacije o projektu Leader »Babica pripoveduje o zeliščih« si lahko pogledate tudi na spletni strani LAS loškega pogorja pod rubriko »zelišča«, kjer boste poleg informacij o zdravih rastlinah našli tudi gradivo iz naših srečanj ter druge koristne informacije. Poglejte si na: <http://www.las-pogorje.si/Slo/main.asp>.

Vsi, ki vas tovrstna tematika zanima ali bi se radi prijavi na že 4. srečanje ljubiteljev zelišč, vabljeni, da nam pišite na e-naslov: zelisca.projekt@gmail.com ali na LAS loškega pogorja, Spodnji trg 2, 4220 Škofja Loka.

Vsi ljubitelji zelišč vabljeni, da se nam pridružite!

Špela Blaznik, Katka Žbogar, Vanja Frlic

Vse življenje krojač in vrtnar

Kot mnoge družine pred sto leti je bila velika tudi Kovačeva v Todražu. Frančišek Selak, eden od šestnajstih otrok dveh mater, je rano mladost preživel na domačiji z mlinom, kovačijo in žago. Že od otroštva ga kličejo Francelj ali pa Frenc, kakor nanese.

Starejši otroci so bili že od doma, zato ga je mama naučila, da je hodil z njo na njivo, nahanil pujse, molzel krave. Ata je kupil ovce, da bi jih kdo pasel. To delo je dišalo le Francelju. Dobro se spomni koze, ki je bila njegov pastirski pomočnik. Medtem ko je na paši iz domače volne pletel nogavice ali jope, ga je kozica udarjala z glavo, če so ovce slučajno zašle na njivo. Pletenja ga je naučila učiteljica, tudi oblikovanja pete pri nogavici, ki mu je najdlje povzročala težave. Francelj je pazil tudi na otroke. Šest jih je tekal okrog njega in pogosto jih je podil s ceste, ker se je bal, da bi jih povozila konjska vprega. Ko je bil še čisto majhen, je po očetovih navodilih že znal kaj postoriti v mlinu, pobrati moko, zdrob.

Frenc je osnovno šolo obiskoval na Trati v Gorenji vasi. Rad je šival, pa je oče zelo nasprotoval, da bi se izučil: »Žnidar, to pa ne!« Kar sam si je uredil triletno učenje za krojača pri mojstru na Godešiču, kjer je tudi stanoval. Že po prvem letu je očetu izdelal tako dobre hlače, da mu je ukazal: »Ti znaš narediti hlače, kar domov pridi! Tebe ne bodo izkoriščali!«

Jokal in prosil je, da bi se še učil in šival, pa ni nič pomagalo. Odšel je k sestri šivilji na Orehek in se pri njej naučil še ženskega šivanja.

V službo je hodil v Kranj k Jazbecu, pozneje v Kroj v Ljubljano in na Trato. Tedaj se je s kolegom odpeljal do železniške postaje v Škofji Loki, pospravil kolo, naprej pa z vlakom. Med tednom je živel pri znancih v Ljubljani.

Domači so mu nasprotovali tudi izbrano nevesto, a je bil trdno odločen, da si z Albino ustvari družino tu ali kje drugje. Poročila sta se februarja leta 1947. Sam je hodil v službo, žena je skrbela za otroke in počasi sta gradila hišo. Stanovala sta še v sosednji hiši.

Ko je najstarejši sin študiral v Ljubljani, mu je Frenc sešil hlače zvonarce. Drugim študentom so bile zelo všeč in so si jih tudi zaželeli. Ko je šival doma, mu je žena veliko pomagala. Upokojil se je po tridesetih letih dela. Imel je tudi popoldansko obrt in šival doma.

Še pred dvema letoma se je vozil s kolesom, nekoč z motorjem, imel pa je tudi avto. Rad je sadil

Frančišek Selak s pravnukom Vidom

rože, vzgajal potaknjence, obdeloval vrt, sadil in negoval jablane.

Zemlja ga je držala pokonci, saj je zadnjih trideset let pogosto hodil na podedovano parcelo in tako za kakšno uro šivanje zamenjal z gradnjo vikenda in vrtnarjenjem. Še zdaj se čudi, kako je s krampom prekopal pusto zemljo, jo obrnil, in kar je vanjo posadil, je dobro obrodilo.

Po materini strani ima gene za dolgo življenje, vendar že priznava, da občuti devet desetletij. Če ga kaj zanima, mu bere žena. Gleda televizijo, posluša radio, ki mu je že od nekdaj zvest spremljevalec. Zelo lepo mu je, ko ga obiščejo pravnuki, pravi. Za najmlajšega Vida se mu zdi, da prav čuti njegovo ljubezen v naročju. Ponosen je na svoje tri otroke, šest vnukov in štiri pravnuke.

Milka Burnik

Leguojma po polansk

Ot tazajdne objave sn duobu kar preci komentarju po e-puošt. Med drugjn se j oglasu an zviest brauc oz Dobrava, ke me j teu spount, de sn pa marbet le pozabu kešna pristna domača besieda zakarpatskga izvora na f (fant, frača pa falut). Marbet b se ries najdla kejšna, vondar je gvišn tok, de ih nabe mougł preštiet na parste ane rojke.

Janez, lemuoj, »fant« blezde pride oz Austrisk (der Fant – »fant«), te sa pa besieda uziel na puosada od Lahu (infante – »otrok«). Marbet sa se akademiki, ke sa tu razeskval, useglih zmotil. »Faluot« j pa čist zagvišn paršu som čez Lobel (der Falott). Edin tale »frača« sma pa Polanci gotou ries parnesl oz pradomovina, mougł be pa še ankat pokukat u Bezlaju etimولوšk slovar, de b biu čist seguom.

Komentarju pa na dobivama sam od domačih ledi, naša rubrika j ratala strašn popularna tut u jeblanskih cajtngah. Delo (1. 12. 2010) se j na 12. stran marva satieričn obriegnu op tu, de Polanci niemama besied na E, in de zatu marbet na poznama enotnast ... Draga novinarka, »enotnost« je jeblanska besieda, vam pa lohk zagvišn poviema, de useglih hod dobar ukop daržema, tut če sma ta besieda slišal sam u šuolah ... Če mate ta cifra Dela, ja j uriedn prebrat.

Novembar je biu zanemiu tut zarad dvieh knižnih novitet, ke se dajeta s polanska špraha. Dušan Škrlep je dau na nou priešat suoj Slovar poljanskga narečja in muom rečt, de grie za vidn napriekt napram prejšn izdaj. Polanci mama tok anga bel kvalitetnih amaterskih zbierk besied in lohk sma ponosni na tu, Dušanu se pa lohk narliebši zahvalma tok, de grema h nemu u gostilna Poni in slovar kupma.

Druga bukla nuos naslou »Življenje na Lučinskem skozi stoletja«, autor Tone Košir pa na dvieh stranieh opiše tut posiebnast

lučnske špraha pa bližnih mikrodalektu. Grie za varnih kvalitetna kniga in čeprou je autor po fohu duohtar, be gledie na vesok znanstven nivo negouga pisajna lohk usazga nafarbu, de j zgodovinar. Gork parporuočam u brajne!

Zdej pa jejnima flancat pa dejma kej kujnštnga na G poviedat.

G se u polanšn dargač ket u knižn slovejšn zgovarja ket zvienieč pripornik, kar je značilnast večine dialektu zahuodn od Jeblane use do Furlanije. Cel Gorejnci use kie do Tuhinske doline maja tak g, blez de glih zarad upliva routerskih šprah (F. Ramovš).

gáužnt

Tisti, ke viema, kej pomien, se te besiede bojema ket hodobač križa. Grie za prostaška, pa vondar autohtuona polanska (po Pleteršniku) oblika pomiena »umriet« in na Slovejnsk pozn a cieu kop sopomienk (škripniti, gagniti, guzniti, izdihniti, iztegniti pete pa tok naprej). Parvotn je besieda pomenila »utaplat se«, »lovit sapa«, požlahtena je pa z zagolhniti – »zamašiti se«, gozati – »brez teka jesti«, guzati pa gagniti – »crkniti«. Use besiede opisujej različne situacije u garlu, zatu je hitar jasn, de j besieda onomatopoetskga izvora, se prau de j ratala z oponašajnam naraunih glasou. Poduobne besiede najdema pousuod po Euruop, lohk skliepama, de j osnoun korien star tuok ket euruopske špraha al pa še stari. Če grema ma deli, dobema na

Slovaškn besieda glg – »požirek«, na Litvansk gūlgatiē – »daviti se«, na Niemškn kolken – »daviti se« pa tok naprej.

gášarca

Sl. »gaščerica«, stara besieda za sempatična žvierca, ke i dargač prauma tut »martinčk« (lacerta agilis). Očitn grie za besieda, ke sa ja Slovani parnesl s sebuoj som pod Bliegaš. Na Harvaškn pa na Slovaškn po skalah skače jašterica, na Čieškn ještěrka, na Puolskn jaszczurka, u Rusi ящерица (jaščerica) pa tok naprej. Besieda izviera od starga slovanskga koriena ješter, ke ga lohk vidma tut u sarpsk besied gušter, pa konc koncu u slovejnskmu kuščarju. Oblika gašar, ke bi teoretičn bla lohk arhaična besieda za use suorte kušarju, ni spričana.

gáutruoža

Sl. »vrtница«, parhaja z austriske Gartenrose. Na Slovejnsk je več različnih oblik te besiede (gärtroža, gätrouža, gajtroža).

gmàh

Lih dons sn nazajdne nucu ta besieda, ke sn u šuol otrojkam djau: »Dejte gmah!«. Učas druge besiede sploh niesa poznal, dons ja ta mlad kuomi še kedi nucama. Besieda j paršla som čez Lobel od staroniem. Gemach, ke se na Niemškn že doug na nuca več. Niemšk učil bo dons zaupou: »Ruhe!« Kar preci besied je tajkih, ke sa se u tujin deli ohranile ket u soj domovin. Gvišn ma še kešna omenil.

Na G ih je tuok, de nam tut naslejd n bart nau dau gmaha.

Martin Oblak,
martin.oblak@os-ivantavcar.si

Katalog – vodič turistu po naši občini

Izšel je barvni katalog območja Gorenja vas - Poljane, ki na 20 straneh predstavlja »raj pod Blegošem« v vsej njegovi naravni, kulturni, zgodovinski in arhitekturni dediščini. Na kratko so predstavljeni tudi pomembni Poljanci, ki so s svojim umetniškim delom ponesli ime občine po Sloveniji in tudi iz nje.

Katalog je razdeljen v sklope. V poglavju Slikovito območje so predstavljene vasi, ki skrivajo bodisi naravno ali kulturno-zgodovinsko ali arhitekturno dediščino. Omenimo jih le nekaj: Gorenja vas s Fotomuzejem Vlastja in z Vodnjakom ljubezni v času murnčkov, Poljane s Štefanovo hišo in dvorcem Visoko, Javorje z Ažbetovo domačijo ...

Turisti, ki prvič obiščejo našo občino, se lahko seznanijo tudi s številnimi možnostmi aktivnega

preživljanja časa v naravi ter doživijo podeželje v vseh naravnih danostih in domači ponudbi hrane in pijače. Sledi opis skrivnostne Rupnikove linije, ki se v naši občini vije od Žirovskega vrha na jugu, mimo Gorenje vasi do Hlavčih Njiv in Čabrač ter naprej do vrha Blegoša, kjer se nadaljuje do Ratitovca. V katalogu so navedene tudi tradicionalne prireditve, razvrščene po mesecih, seznam nastanitvev in gostinske ponudbe, planinske kočice ter smučišča.

Tekstovni del kataloga v slovenskem in angleškem jeziku bogatijo barvne fotografije krajev, naravnih in kulturnih ter zgodovinskih znamenitosti, ki so jih v svoj fotografski objektiv ujeli Izidor Jesenko, Denis Bozovičar, Jana Jocif, Valentin Mlakar in Vito Debeljak. Nekaj fotografij sta iz svojega arhiva prispevali tudi RAS Škofja Loka in občina Gorenja vas - Poljane.

Katalog bo s svojo tekstovno in predvsem slikovno podobo privabil veliko pogledov in prepričal turista, da Slovenije res ne sme zapustiti, preden ne obišče naše občine ter Poljanske doline, za katero je že Tavčar zapisal: »Vsak letni čas je tukaj po svoje lep ... in če je v Poljanski dolini lepa pomlad, tedaj je malokje lepše.«

Lidija Razložnik

Tratarski zvon z gosti predstavil svoj božični repertoar

Tradicionalni božični koncert v izvedbi MePZ Tratarski zvon je letos potekal v domu občine Gorenja vas - Poljane. Pevkam in pevcem so se pridružile članice in člani Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka.

V prvem delu koncerta so svoj božični repertoar predstavili člani Tratarskega zvona, v drugem pa gostje. Oba sta poleg skrbno izbranih in izvedenih pesmi in skladb postregla tudi z odličnimi solisti, prvi z Markom Jenkom, drugi pa s Petrom Čadežem in z Jurijem Volčičem na

trobenti. S skupnimi močmi so pričarali čudovito vzdušje vsem zbranim, prijateljem in ljubiteljem zborovskega petja in pihal.

Za Tratarce je letošnje leto praznično, saj bodo obeležili 15-letnico delovanja, poleg tega pa bodo gostili tudi Zvonariado, srečanje vseh pevskih zborov, ki v svojem imenu nosijo besedo zvon. Letos jih bomo torej slišali še nekajkrat, prvič že na letnem koncertu predvidoma v mesecu maju.

L. R.

Moji prebliski

Kaznovanje in kazen

Vsak otrok že v detinstvu spozna kazen, ko se začne zavedati samega sebe in razmišljati s svojo glavo. Zato ne uboga vsega na prvo besedo niti na drugo, če mu nekaj ni všeč. Potem ga mamica prime za uho, da zaboli, in pravi: to je za kazen, ker nisi ubogal! Do minulega obdobja je bila telesna kazen del vzgoje. Mnogokrat tudi izraz nemoči odraslega človeka, da bi s pravilnim psihološkim pristopom znal narediti red.

Doma smo bili v razponu štirih let trije otroci. Navihani, kot so vsi zdravi otroci. Vendar se ne spominim, da bi nas kaj dosti strašili s šibo. Ta je sicer bila v dnevni sobi, na zelo opaznem mestu. Visela je na kavlju pod stropom v dosegu odraslih rok. Za nas, v opomin, jo je prinesel svet Miklavž. Vendar se spominim le enega primera, ko smo mamo tako razjezili, da je stekla za nami s šibo. Bila sem premalo prebrisana in namesto skozi vrata sem se zatekla na krušno peč, kjer me je šiba dosegla po golih nogah. Potem sem ji v joku kazala rdeče maroge – smilila sem se sama sebi in njej. Mama se mi je opravičila!

Večkrat smo bili deležni vzgojne kazni, klečanja na kolenih sredi sobe. Včasih vsi trije, včasih posameznik, vzgojno je bilo to, da smo se sami odločili, kako dolgo bomo klečali. »Ko boš mislil, da si kazen odslužil, vstani in se pridi opravičiti!« je bilo geslo. Sprva je bila trma prehuda, a ko je v kolena dovolj tiščalo, je opravičilo zlahka prišlo iz naših ust. Ne spominjam se niti zasušnic niti lasanja.

Še vedno včasih mimogrede slišim, kako mladi starši strašijo male neubogljive otročiče, kadar grmi: »Bog se krega!« To smo tudi včasih pogosto slišali

od starejših ljudi. Ni prav! Nihče nima vpliva na grmenje, strah pa je morda še bolj odrasle, posebno tiste, ki so kdaj občutili hudo naravno nesrečo zaradi udara strele. Kot kazen smo poznali marsikatero prepoved. Nismo smeli k sosedu, kjer je gospodinja vsakič ponudila rezino kruha, seveda boljšega, kot je bil doma. Ali prepovedan obisk pri prijateljici. Treba je bilo – za kazen – nanositi drva v kuhinjo. Pa saj smo jih itak morali vedno nanositi!

Tako so kaznovali nas. Kako smo mi vzgajali? Ja, pred dobrimi tridesetimi leti je še bilo vzgojno klečanje, včasih celo na polenu ali pesku. Za prekršek, da bi si otrok zapomnil in bi nikoli več ne stekel izza vogala na glavno cesto. Za neubogljivost smo grozili: »Če ne boš ubogal-a, se boš moral-a iti učiti!«

Ker se za nam storjeno krivico ne moremo maščevati, iščemo povračilo na višjem nivoju. Naš Bog od nas pričakuje le, da imamo vest. Vsakemu odraslemu človeku je dana razsodnost, da ve, kaj je prav in kaj protizakonito. Tako naj bi vzgajali svoje otroke. Če bi se ravnali po svoji vesti, čemur se reče poštenost, bi si prihranili mnogo bolečin ob storjenih krivicah. Ne bi bilo treba dokazovati – in spodbijati dokazov – storjenih prekrškov, zaradi katerih so popolni zapori, poboljševalnice. Ker je kazen, ki je dokazana, treba odslužiti.

Kako današnji starši vzgajajo – kaznujejo svoje nadobudneže? Nekateri, bolj redki, znajo

Piše: Minka M. Likar
Ilustracija: Jerneja Kos

doseči vse s pravo besedo, zgledom. Odvisno od značaja otroka. Kričanje in nenehno opozarjanje le malo zaleže. Včasih je videti kakšno rdeče uho. Pogosto je, vsaj pri malo večjih otrocih, kaznovanje materialno. »Ker nisi bil (ne boš) v šoli odličen, ne dobiš novega kolesa.« Še bolj aktualni so mobiteli. Z njimi se otroci postavljajo

pred sovrstniki, njihovi starši pa tekmujejo, čigav (edinec) ima bolj petične starše. Potem spet pride prepoved: »Ker nisi prišel pravočasno domov, boš jutri brez mobitela!« Ali: »Nisi naredil domače naloge, zato ob enajstih zvečer ne boš smel gledati kriminalke!« Da besede mičejo, zgledi vlečejo, je star pregovor. Malo pozabljen kot mnogi drugi, ki so postali zastareli. Kazni in kaznovanja pa so marsikdaj neuspešni. Najhuje so kaznovani starši, katerih odrasel otrok nima vesti in nima občutka za poštenost ali moralo.

Kako bi izgledalo, če bi nekdo, ki opehari celoten kolektiv, ker onemogoči delavcem pošten zaslužek, pobere vso materialno vrednost, izgraja državo in mu ni treba za to odgovarjati, bil kaznovan tako, da bi moral sredi prazne tovarniške hale klečati na kolenih? Kako dolgo bi trajalo, da bi se opravičil? Predvsem pa, da bi poravnal škodo?

Ko je na pohodu bronhiolitis

Jeseni in pozimi je čas, ko so predvsem pri manjših otrocih pogoste virusne okužbe dihal. Ti zbolijo za bronhiolitisom – akutno vnetno boleznijo spodnjih dihal, ki zapre male dihalne poti.

Najpogostejše ga povzročajo respiratorni sincicijski virusi ali krajše RSV, od okužbe do prvih bolezenskih znakov pa poteče približno pet dni.

Bolezen se začne s simptomi, ki veljajo za navaden prehlad, torej z izcedkom iz nosu, kihanjem, vnetjem žrela, lahko je prisotna tudi povišana telesna temperatura. Najpogostejši simptomi, ki so za starše opozorilni znak, naj otroka peljejo k zdravniku, pa so hitro in težko dihanje, pomoderle ustnice, zaspanost, apatičnost, hropenje, včasih pride tudi do vnetja srednjega ušesa. Pri napredovanju bolezni je opazno tudi ugrezjanje medrebrnih mišic. Pri obisku zdravnika je treba čim natančneje povedati, kdaj se pojavljajo simptomi (podnevi, ponoči), kako pogosto se pojavljajo, kako poteka razvoj bolezni in morebitno družinsko anamnezo.

Kako lahko starši sami pomagajo? Otroci bodo lažje dihal, če bodo imeli v postelji dvignjeno vzglavje, če bo zrak v prostoru dobro navlažen ter jim bodo redno čistili zgornje dihalne poti s fiziološko raztopino. Otrok naj pije veliko tekočine, izogibati pa se je treba zakajenim prostorom.

Bronhiolitis, kot že rečeno, povzročajo virusi, ki se prenašajo podobno kot prehlad s tesnimi stiki, razpršenimi kapljicami sline po zraku ali z rokami. Zato je priporočljivo, da gredo otroci v vrtec šele takrat, ko ne kašljajo več, da odrasli ali otroci ne hodijo na obiske, če so prehlajeni, z majhnimi otroki pa se je predvsem pozimi bolje izogibati krajev, kjer se zadržuje veliko ljudi, kot so na primer nakupovalna središča ali dvorane. Bronhiolitis je resna bolezen, ki lahko privede do dihalne stiske in ob ponavljanju tudi do astme.

Tina Dolenc

Borovničke tudi pozimi

Kdo drug kot prekaljena moderatorka, pripovedovalka in novinarka z dušo pisateljice ter senziбилne mame, bi Borovničko princesko obudil sredi zime? Zgodbo s tem naslovom je podpisala Milena Miklavčič. Ponovno nas poskuša spomniti, da otroci v svojem odrasčanju ne potrebujejo toliko igrac, niti računalnikov, da bi bili srečni in zadovoljni.

Po Abecedi iz Zakajčkove ulice, po zgodbah Pri hrastu na levo, po Piki na B., Marički in medvedku in Šnitki je z Borovničko princesko zaokrožena avtoričina ponudba mladim bralcem. Tudi starejši beremo njene knjige, članke in odlomke v časopisih, revijah, jo poslušamo po radiu, v knjižnici. Zakladnico misli, dogodkov in idej je vedno pripravljena deliti z drugimi v pisani besedi ali govoru. M. Bu.

Na novega leta dan v toplice

Vaščani Kopačnice so tudi letošnje novo leto obeležili s kopanjem v toplicah. Kljub mrazu, ki na novega leta dan še ni popustil, so najpogumnejši, letos sta se jima pridružili tudi predstavnici ženskega spola, zaplavali v sicer za zdaj še testnem bajerju pri Topličarju. Družabni dogodek je tokrat privabil že približno 20 ljudi, tudi vaščane iz sosednjih vasi. Tisti, ki so dogajanje spremljali okrog bazena, so poskrbeli, da plavalcev ni zeblo niti v bazenu niti ko so prihajali iz bazena. Voda je imela 23 stopinj. L. R.

Kopalci: (od leve proti desni) Franci Kokalj, Slavko Slabe, Andreja Kokalj, Pavle Razložnik, Silvana Jezeršek in Lojze Peternel.

Dvanajst zgodbic iz predala

Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane je izdalo knjigo z 12 zgodbicami za otroke. V njej so zbrane zgodbe, ki v sebi združujejo domišljijo treh ustvarjalcev z doline. Karla B. Rihtaršič, Robert Malovrh in Hermina Peternel so skupaj z urednico Matejo Tušek v knjigi združili pester spekter zgodb – od zgodb s koreninami v poljanskih ljudskih pripovedkah, domišljij in sanjskih zgodb pa tudi zgodb, ki so se resnično zgodile, a so njihovi človeški glavni junaki prevzeli lastnosti živalskih oz. pravljicnih likov.

Knjigo so likovno opremili učenci in učenke OŠ Poljane in PŠ Javorje, za tehnično ureditev pa je poskrbela Nina Berčič Demšar. Zgodbe je jezikovno pregledala Bernarda Pintar.

Na predstavitvi knjige v poljanski osnovni šoli so avtorji predstavili delčke svojega pisnega ustvarjanja na njim lasten način, podeljene pa so bile tudi knjižne nagrade vsem izbranim ilustratorjem – skupaj jih je kar 22.

Učiteljica likovne vzgoje Mihaela Žakelj Ogrin je pripravila tudi razstavo najboljših likovnih del. Večer so z melodijo popestrile Maša Stanonik, Aleksandra Logar, Valerija Oblak in Patricija Raztresen.

Hvala ravnateljici OŠ Poljane Metki Debeljak za pomoč pri izvedbi predstavitve ter vsem, ki ste pomagali, da je večer uspel. Vsi, ki bi želeli imeti svoj izvod, ga lahko dobite pri predsedniku društva, vodji literarne skupine ali ga naročite po elektronski pošti: kdpoljane@gmail.com.

Mateja Tušek, vodja literarne skupine, urednica

Kam januarja in februarja?

• 29. januar ob 11. uri: **12. mednarodno smučanje po starem v Škofji Loki**. Prijave zbirajo na dan prireditve na RAS-u, oddelek turizem od 8. do 10.30 ure. Organizira Društvo Rovtarji – smučanje po starem. Dodatne informacije na 031/675-494 (Tanja Oblak).

• 29. januar ob 19. uri: **Premierna uprizoritev avtorske komedije Velika priložnost** v kulturni dvorani na Sovodnju. Organizira Neč bat teater, KUD Sovodenj.

• 30. januar ob 15. uri: **Premierna uprizoritev avtorske komedije Velika priložnost** v kulturni dvorani na Sovodnju. Organizira Neč bat teater, KUD Sovodenj.

• 5. februar ob 18. uri: **Osrednja proslava ob kulturnem prazniku z naslovom V ritmu slovenske pesmi in besede** v Kulturnem domu Lučine. Organizirata KS Lučine in PŠ Lučine.

• 7. februar ob 18. uri: **Tradicionalna proslava ob kulturnem dnevu pri Štefanovi hiši** v Poljanah. Organizira Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane.

• 11. februar ob 17. uri: **Predavanje z naslovom Vojna in mir z bakterijami** v OŠ Ivana Tavčarja. Predavala bo Sanja Lončar. Organizira KORK Gorenja vas.

• 18.–20. februar: **36. Pokal Loka** v Škofji Loki in na Starem vrhu. Organizira Smučarski klub Alpetour.

• 19. februar ob 20. uri: **Občni zbor PGD Gorenja vas** v OŠ Ivana Tavčarja. Organizira PGD Gorenja vas.

• 20. februar ob 18. uri: **Občni zbor PD Gorenja vas in predavanje Draga Freliha** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira PD Gorenja vas.

• 28. februar ob 7. uri: **Pohod med Vrhpoljskimi vinogradi**. Odhod izpred avtobusne postaje v Gorenji vasi. Organizira PD Gorenja vas, vodnik Drago Trček.

Leto praznovanja končali z izletom v Beograd

Približno 50 gasilk in gasilcev PGD Gorenja vas se je udeležilo dvodnevne izleta v Beograd, s katerim so zaokrožili leto praznovanja 110-letnice delovanja društva. Po ogledu kratkega foto-filma s fotografijami najpomembnejših dogodkov iz zgodovine društva in nočni vožnji so se udeleženci v jutranjih urah pripeljali v glavno mesto Srbije. V Beogradu jih je pričakala vodička Boba, ki jim je natresla veliko zanimivih podatkov o mestu in življenju v njem.

Notranjost cerkve svetega Save

Med panoramskim ogledom z avtobusom so si gasilci ogledali Uzičko ulico z najlepšimi in najbogatejšimi vilami v mestu ter Novi Beograd. Vodička jih je peljala mimo vile, v kateri živi Titova vdova Jovanka Broz. Ogledali so si trdnjavo Kalemegdan, ki velja za največji in najlepši beograjski park ter najpomembnejši kulturno-zgodovinski kompleks.

V hramu Svetog Save na Vračarju je bil naslednji postanek, ki je pritegnil nekoliko več pozornosti, ne le zaradi veličine in dolgotrajne gradnje, ampak tudi zato, ker je v njem kanček

Slovenije oz. kanček Poljanske doline. Od leta 2002 pri gradnji sodeluje tudi podjetje Marmor Hotavlje. Pri ogledu sta se gasilcem pridružila tudi predstavnika Marmorja Janez Bizjak in Andrej Rogelj, ki delata na projektu gradnje pravoslavne cerkve, ki spada med tri največje pravoslavne cerkve na svetu. Bizjak in Rogelj sta predstavila svoje delo in delo Marmorja na srbskih tleh ter člane PGD Gorenja vas popeljala po cerkvi. Sledilo je obilno kosilo v stari gostilni Čubura, ki slovi po pečenju mesa na oglju. Po kosilu je sledil ogled gasilske postaje

Zvezdara, ki je največja poklicna gasilska enota v Beogradu. Gasilska postaja ima približno 50 gasilskih vozil. Pot jih je nato peljala proti centralni Srbiji – Šumadiji, kjer so se na poti proti Orašcu ustavili še v Topoli in si ogledali obrat Marmorja Hotavlje. V Orašcu sta sledili večerja in nočitev v hotelu. Tudi tam so poskrbeli, da gorenjevaški gasilci niso bili ne lačni ne žejni. Poleg tega pa so se lahko ob živi glasbi tudi zavrteli.

Naslednji dan so se odpravili na ogled cerkve in grobnice dinastije Karađorđević na Oplencu. Na peš poti do cerkve in nazaj so si lahko ogledali tudi čisto pravi boljšak, kjer so domačini prodajali skoraj vse, od hrane in pijače do oblek, spominkov, orodja ... Seveda nihče od tam ni odšel praznih rok. Izlet so nadaljevali z ogledom spomenika neznanim junakom in novega stolpa na Avali. Pred vožnjo domov pa je sledil še postanek na Dedinjah, kjer so si ogledali Muzej 25. maja, Hišo cvetja ter Titovo grobnico. Tam so obujali spomine na čas Titovega vladanja, ki so ga mnogi udeleženci izleta tudi sami doživeli. Posebno doživetje pa je bilo to zagotovo za Ireno Habjan, saj je v muzeju 25. maja zagledala štafeto, ki jo je imela leta 1976, takrat kot osnovnošolka in blagajničarka ŠD Partizan, priložnost imeti v rokah in nesti od občine do Zadruga v Gorenji vasi.

Z obiskom Dedinj se je izlet približeval koncu. Sledila je vožnja domov in večerja na Hrvaškem. Vsi udeleženci so bili navdušeni nad izletom in organizacijo. Tudi med vožnjo tja in nazaj jim ni bilo dolgčas in so se prav prijetno zabavali, za kar so poskrbeli posamezniki. V spomin se jim bo vtisnila tudi vožnja z Avale, ki je na avtobusu vzbujala veliko zanimanja in smeha, gasilci so namreč med vožnjo morali ročno premakniti kar nekaj avtomobilov, da so se lahko prebili do glavne ceste. Obiskovalci Avale so tisti dan očitno imeli težave s parkiranjem.

Lidija Razložnik

Dogodki jeseni

Simona Kokelj, mlada umetnica iz Trebije, po izobrazbi sicer varnostna inženirka, je v gostišču Premetovc odprla svojo drugo samostojno slikarsko razstavo, tokrat pod naslovom Dogodki jeseni.

Na odprtju je avtorica starše presenetila z novico, da jo naslednji dan čaka zagovor diplome. Gost, ki je razstavo uradno odprl, je bil Polde Bibič. Avtorica ga opisuje kot svetovno znanega igralca, krasnega človeka in čudovitega govornika. Nastopil je s citatom iz filma Cvetje v jeseni, glasbeno pa so dogodek popestrile Anja s prečno flavto, Mojca s harfo in Tanja, ki je zaigrala na citre.

Pri Premetovcu si bo slike možno ogledati še do konca januarja, od 25. februarja do 25. marca bodo na ogled v Mladinskem centru v Litiji, kasneje pa tudi v domu starejših občanov v Medvodah.

M. B.

Foto iz arhiva Simone Kokelj

Običaji

Blagoslovili so več kot 30 konj

Zadnji dve desetletji je na domačijah spet pogostejše opaziti konje. Konjeniki pravijo: »Po napornem delovnem tednu je ježa prijetna sprostitev.« Konec leta 2000 je bilo, ko se je Mirko Čefarin iz Jazen dogovoril s tedanjim župnikom Jakobom Kraljem, da na Štefanovo prvič blagoslovi konje. Takrat se je zbralo sedemnajst konjarjev in konjev. Kasneje so jih našli tudi že sedemindvajset, še posebej ponosni pa so, da imajo v svojih vrstah tudi predstavnico ženskega spola. Dogodek se z leti ne spreminja. Zgodi se v vsakršnem vremenu, ki pa jim v teh letih dostikrat ni bilo prav naklonjeno.

Tudi letošnji prihod spreveda osemnajstčlanske konjenice iz okoliških vasi so naznanili pritrkovalci, župnik Janez Mesec pa je po izbranih mislih in željah blagoslovil osemnajst konjev in vsakemu dal kos blagoslovljenega kruha. Podkovski kovač Franc More je konjarjem podaril podkev za srečo in za spomin na ta dogodek. Med njimi je bil tudi Milan More z vprego in zapravljičkom, ki v kraju pogosto popestri dogodke: popelje mladoporočence, letos celo dedka Mraza, ter posameznike, pogosto otroke. Žene so, kot vsako leto, pripravile pogostitev s poticami, piškoti, kuhanim vinom in čajem.

Na Štefanovo veselo tudi na Hotavljah

Na Štefanovo na Hotavljah že tradicionalno poteka maša v cerkvi Sv. Lovrenca, po njej pa žegnanje konj. Letos je bilo tako blagoslov-

Foto: Jelka Čadež

Blagoslov konj v Novi Oselici

ljenih približno 15 konj, ki so jih lastniki pripeljali iz bližnje in daljne okolice. Pozno popoldne pa je na novem otroškem igrišču, prav tako na Hotavljah, potekalo prednovoletno srečanje vaščanov Hotavelj, Srednjega Brda, Hlavčih Njiv, Čabrač, Volake, Suše, Jelovice ter ostalih vasi. Poskrbljeno je bilo za pijačo in jedačo. Slatne dobrote, ocvirkovco, potico in krofe je spekla Nežka Demšar iz Krnic. Kljub nizkim temperaturam je zbrane grela domača glasba, saj niso manjkali ne harmonika ne domači godci.

Milka Burnik, Lidija Razložnik

Kotiček za starše

Koliko stane n(v)aše poštenje?

Življenje je ena velika šola. Prvi učitelji so starši, potem vzgojitelji, kasneje učitelji in mnogi drugi ljudje, s katerimi stopamo skozi življenje. Mnogokrat nam je učiteljica knjiga, a se v modrosti, ki si jih od časa do časa preberemo in celo prepišemo, premalo poglobimo. Če šolska in domača vzgoja ne potekata vzporedno, se pogosto zgodi, da v odnosih, v družbi nekaj šepa. Kdo je kriv, se nemalokrat sprašujemo starši, ko ni tako, kot smo si predstavljali. »Zakaj je tako, saj sem vendar posvetil svoj prosti čas otroku, bil sem z njim, mu dal vse, se z njim pogovarjal, igral, ga peljal, kamor je hotel, kupil, kar si je zaželel, ga pestoval, crkljal, pomagal pri pripravi zabav ...«

V današnjem modernem okolju je zelo pomembno povezovanje in delo z ljudmi, na katere se lahko zanesesh. Vemo, da lahko bolj zaupamo tistim, ki verjamejo v prednosti inteligence, strokovnosti, a poleg tega mora biti zraven še spoštovanje in pošten, odkrit odnos, srčnost. Pa naj bo to v proizvodnji, pri delu z odraslimi, z otroki, v trgovanju, pri kreativnem in uradniškem delu. Človek največ doseže s poštenostjo uma, iskrenostjo in srčnostjo. Jaz verjamem v ljudi in vem, da se v naši okolici sprehajajo le pošteni, prijazni, spoštljivi, najboljši otroci in ostali občani, a zgodilo se je, kar lahko še vedno popravimo. Popravljati je treba na začetku, ne, ko je že prepozno. Mislim, da lahko še vse nadoknadimo, le pomoč staršev je vedno potrebna. Kakšna pomoč? Treba se je pogovarjati, otroka povprašati, izvedeti, kaj se dogaja v šoli, kaj se dogaja v okolici.

Prijateljica je za šolsko smrečico podarila petnajst čipk v kovinskih obročih, kar ni malo, glede na njihovo vrednost in čas, ki ga porabiš za izdelavo. Dogovorili smo se za postavitev smrečice in ugotavljali, ali je prostor v hodniku pred veliko garderobo primeren. Glede na to, da pustim odprt avto, odprta hišna vrata in vedno mislim, da ne bo nihče nič vzel – in res se še ni zgodilo, da bi kdo kaj odnesel –, sem tudi v tem primeru pričakovala poštenje. A glej ga zlomka, v petek so manjkali štirje okraski, v ponedeljek pa ni bilo na smrečici nobenega več. Res pa je, da so se po šoli sprehajali različni ljudje, naši občani, ker je bil referendum. S to zgodbo bi rada le to, da bi tisti, ki si je izposodil čipke – mogoče za svoj okras, mogoče pa samo zaradi nagajivosti, malce razmislil o dejanju in da se mu v življenju ne bi prevečkrat dogajale podobne stvari.

Nekaj takega se je zgodilo še na prireditvi, ko so učenci dobili čokolado za svoj nastop. Odložili so jo na klavir in je v hipu, ko so usmerili pozornost drugam, izginila. To je bil mogoče le hec, a učenci so ostali brez zaslužene nagrade.

Je vedno pošteno biti pošten? Kako ravnati v določeni situaciji in kako se ubraniti morebitni

Veseli, nasmejani, pošteni ...

skušnjavi, preizkušnji? En odgovor je lahko, da se ravnaš po notranjem glasu in se ne oziraš na nič drugega kot na svoje okoriščanje, drugi pa, da ne pomisliš na nič drugega, kot le na poštenost. Skušajmo spodbujati otroke, da bodo sposobni delati tudi v korist drugih in ne samo v svojo, pa tudi, če vedno ne bo plačila. Oprah Winfrey pravi, da si želi to, kar si je vedno želela: postati čim boljši človek. Želimo si tega tudi mi.

»Stara sem dvanajst let, plačati bi morala celo vozovnico, šofer pa mi je računal le polovično, kaj bi ti naredil?« je vprašala hči svojega očeta. »Prevoznik zaradi tega drobiža verjetno ne bo obubožal, a ne vem, če je vredno tako poceni prodati svoje poštenje,« ji je odgovoril oče.

Jana Rojc

Prednovoletna prireditev OŠ Poljane

Od starega leta so se poslovili v filmskem duhu

Pred zaključkom leta 2010 so učenci OŠ Poljane in PŠ Javorje pod mentorstvom učiteljev pripravili bogato božično-novoletno prireditev. Odvijala se je v telovadnici Poljane. Prijeten dogodek na temo domačega in tujega filma je navdušil navzoče, ki so se zbrali v velikem številu.

Odlomek iz *Cvetja v jeseni*

Prostor je krasila zanimiva kulisa s filmskim trakom, ki je obiskovalce še pred pričetkom dogodka ponesla v svet domišljije in filma ter obudila spomin na marsikateri film, tudi iz otroštva staršev. Plesne točke, zaigrani filmski vložki in ubrana pesem pevskih zborov so poželi navdušene aplavze občinstva. Nastopili so učenci iz vseh razredov osnovne in podružnične šole, ki so pod vodstvom učiteljev mentorjev pripravili svežo in zanimivo prireditev. Program so povezovala učenke obeh sedmih razredov.

Mlajši plesalci so prijetno presenetili s plesom Wavin' Flag, osnovnošolska plesna skupina je predstavila odlomek božične zgodbe o Hrestaču, osmi razred s točko o Jamesu Bondu, manjkala nista niti slovenski otroški klasik Kekec pa popularni Jackie Chan, če naštejemo samo nekatere. Vse je navdušila tudi točka učencev PŠ Javorje. Obležena v kostuma sta zaigrala odlomek iz Tavčarjevega *Cvetja v jeseni*, ki prikazuje srečanje med Kosmovim Janezom in nekdanjim hlapcem Danijelom, ki je šel za boljšim kruhom v Ameriko. Kmalu je ugotovil, da je tam tako: »Če hočeš jesti, moraš delati!« Pa se je vrnil, ker takega življenja ni mogel več zdržati in ker je ostal brez vsega, je začel brez sramu beračiti.

Prireditev se je končala z zahvalo ravnateljice Metke Debeljak nastopajočim in njihovim mentorjem za prijeten domišljjski uvod v praznovanje božiča in novega leta ter z voščilom zbranim ob bližajočih se praznikih.

Obiskovalci so s prireditve odšli z lepimi vtisi in željo po podobnih dogodkih.

Tadeja Šubic

Prednovoletni utrinki iz javorske šole

Tudi učenci PŠ Javorje so bili delovno vneti – v zadnjih decembrskih dneh in seveda vse leto. 15. decembra so se izbrani likovni ustvarjalci udeležili predstavitve zgodbic za otroke 12 zgodbic iz predala, kjer so prejeli knjižno nagrado za sodelovanje.

Na povabilo vzgojiteljice Tončke in pomočnice Helene iz enote vrtca v Javorjah so se učiteljice podružnične šole pridružile lutkovnemu ansamblu, ki je za malčke, malčice, učenke in učence v šolski telovadnici pripravil lutkovno igrico o novoletni jelki. Lutke in sceno sta pripravili vzgojiteljici skupaj z malčki, učiteljice pa so (poleg njih, seveda) poskrbele za prave melodije igralskih glasov. Po končani igrici so učenci okrasili še novoletno jelko v predverju. V dopoldnevu predprazničnega četrтка so učenci 1. in 3. razreda in dramski krožek pripravili novoletno predstavo, skupaj z učiteljico Vesno so zaplesali, voščili pa so nam tudi učenci OŠ Poljane. Na podružnični šoli se je ustavila tudi luč miru iz Betlehema s svojo poslanico.

Mateja Tušek

Iz OŠ Ivana Tavčarja

Navduševala so zlata priznanja in karaoke

Učenci osmih razredov so doživeli in preživeli pravi zimski teden z obilico snega v ČŠOD Kranjska Gora. Uživali so v vseh dejavnostih, ki so jih imeli na programu. Sneg na njihove načrte ni prav nič vplival. Natančno so si ogledali okolico Kranjske Gore, rojstno hišo Josipa Vandota in naravni rezervat Zelenci. Pokukali so v košček Triglavskega narodnega parka, uživali na teku na smučeh, se kepali in naredili sneženega moža. Prosti čas so preživljali na plezalni steni, ob družabnih igrah, pri izdelovanju vozlov. Za konec so pripravili kulturni program in se poslovili od zaposlenih, ki so v domu skrbeli za dobro hrano, počutje in program. Zadnji dan so zaključili s plavanjem v hotelskem bazenu.

Z izjemnimi uspehi za naše učence se je v Železnikih končalo državno tekmovanje iz biologije za Proteusova priznanja. Zlata priznanja so prejeli Janja Štucin, Anamarija Tušar in Lea Pustovrh, srebrna Kaja Slabe, Eva Kržišnik, Karin Frlic, Tanja Buh in Nace Eržen, bronasta pa Kaja Frlic, Eva Peternelj, Maja Ferlan, Alenka Gaber, Urša Obid in Nataša Ržek.

Na zadnji šolski dan starega leta se je nekaj učencev opogumilo in se predstavilo na karaokah.

Devetošolci so pripravili srečelov. Dedek Mraz je obiskal učence od 1. do 5. razreda in otroke v vrtcih. Prav tako tudi v šoli na Sovodnju, kjer so v kulturnem programu peli otroci iz vrtca in učenci, starejši člani dramskega krožka so zaigrali prirejeno igrico *Zrcalce*, mlajši pa Srečno novo leto. Igrali so na inštrumente, plesali, v razredih so se še medsebojno obdarili.

V decembru so v podobnem številu in sestavi kot lani šolo obiskali upokojeni učitelji in tehnični delavci.

Po 16 letih je bila šola ponovno organizatorica medobčinskega šolskega prvenstva v odbojki za starejše deklice.

Na tribunah se je zbralo precej navdušenih gledalcev, ki so na koncu z aplavzom pospremili zmagovalno ekipo iz OŠ Škofja Loka Mesto. Domače odbojkarice so začele zelo dobro in OŠ Poljane premagale z 2:0 v setih, vendar v predtekmovanju izgubile z OŠ Cvetka Golarja. Tako so v četrt finalu dobile premočne nasprotnice OŠ Šk. Loka Mesto. V borbi za tretje mesto so se ponovno pomerile z OŠ Cvetka Golarja in jih v drugo gladko premagale. Našo šolo so zastopale: Dunja Pustavrh, Maja Ferlan, Teja Kavčič, Tadeja Luznar, Barbara Klemenčič, Tanja Buh, Eva Rezar, Nadja Klemenčič in Julija Barbič. Prvo mesto je dosegla OŠ Škofja Loka Mesto, tik pod vrhom je končala OŠ Ivana Groharja, OŠ Ivana Tavčarja si je priborila tretje mesto, za njimi pa so se zvrstila še dekleta iz OŠ Cvetka Golarja, OŠ Poljane in OŠ Železniki.

Milka Burnik

Gorenjevaške odbojkarice

Foto: Irena Selak

V pričakovanju dogodkov dneva v ČŠOD Kranjska Gora

Gorka voda po angleško je kar dobra

Ob omembi angleščine kot šolskega predmeta običajno vsak pomisli na slovnico, nepravilne glagole, na besede, s katerimi se je mučil v procesu učenja, mogoče tudi na učitelja, ki je predmet poučeval. Vendar pa pouk tujega jezika ni le to; vseboval naj bi tudi spoznavanje družbe in kulture narodov, kjer se jezik pojavlja kot materni.

Že nekaj let zapored zato pred počitnicami pri angleščini posvetimo šolsko uro praznovanju božiča v Veliki Britaniji in ZDA. Čeprav se njihove navade precej razlikujejo od naših, učence vedno znova pritegne običaj petja božičnih pesmi, zato smo se tudi letos odločili za enourno »turnejo« po razredih. Za učenje bolj tradicionalnih besedil, ki so jih nekoč peli v cerkvah in kasneje od vrat do vrat, je zmanjkalo časa, zato smo izbrali malo mlajšo, 150 let staro Jingle Bells, ki so ji prav zaradi njene prepoznavnosti lahko pritegnili tudi naši poslušalci – učenci od 3. razreda naprej – in za nagrado dobili bonbone. Malo drugače smo jim tako voščili lepo praznovanje božiča in vse dobro v novem letu ter popestrili uro oddelčne skupnosti.

Ker pa je ena od bolj priljubljenih tem v vsakem razredu hrana oz. spoznavanje besedišča v zvezi z njo, je učence zadnjo angleško šolsko uro pred počitnicami v razredu pričakal angleški čaj. Kot napitek ga v Angliji sicer poznajo od sredine 17.

stoletja, kot obrok, nekakšna popoldanska malica s piškoti, obloženimi kruhki ali marmelado, pa so ga uvedli nekoliko kasneje in danes ni več tako zelo razširjen. Kljub temu pa pravi angleški čaj – Galci ga v stripu o Asteriksu in Obeliksi imenujejo »gorka voda« – ostaja značilen element angleške kuhinje in kulture. Radi ga pijejo zjutraj, pogosto namesto kave. Kljub številnim aromatiziranim različicam, ki se pojavljajo na trgu, pa je najbolj priljubljen čisto navaden črni čaj z mlekom in sladkorjem. Prav takega smo pripravili tudi v petih, šestih, sedmih, osmih in devetih razredih, in čeprav so se nekateri sprva zmrdovali nad temno brozgo sumljivega vonja, se jim je potem zdel »še kar«, »hja, no«, nekaterim pa je bil celo zelo všeč – vsekakor nekaj, kar je vredno poskusiti. Tudi glede mleka so bili na začetku skeptični, pa se je izkazalo, da ga je smiselno dodati, saj ima šele z njim napitek pravi okus. Presenetljivo so bili mlajši učenci bolj dovzetni za poskušanje drugačnega kot starejši. Da pa ga nismo pili na

Učenci, ki so s pesmijo voščili lepe praznike.

prazne želodce, smo zraven poskusili še nekaj, kar imajo Angleži radi, in sicer opečen »toast« z navadnim ali kikirikijevim maslom, ki ga v naši prehrani bolj redko ali pa sploh ne uporabljamo. Čaj je bil zanimiva sprememba glede na ustaljen urnik in ure so presenetljivo hitro minile ob klepetu o Angliji in hrani, o kateri se tokrat nismo učili samo faktografsko, ampak tudi izkustveno. Dobesedno.

Ana Jurjevič

Iz OŠ Poljane

Učenci že pridno zbirajo priznanja na tekmovanjih

Letošnji december je bil vsaj tako pester kot prejšnja leta, saj so za učence po vseh razredih poleg rednih dejavnosti potekale tudi take, ki so napovedovale praznike.

Predvsem devetošolci so bili prejšnji mesec polno zaposleni. Zanje so potekale predstavitve nekaterih srednjih šol, saj ni več daleč čas, ko se bodo morali odločiti o svoji prihodnosti. Tako kot vsa zadnja leta so izdelovali in prodajali novoletne voščilnice, izkupiček pa bodo namenili stroškom, povezanim z valetom. Kar nekaj učencev devetega in osmega razreda letos sodeluje na različnih tekmovanjih, kjer dosegajo lepe rezultate. Na tekmovanju iz slovenščine sta se na regijsko raven uvrstili Klara Demšar iz 8. b in Tina Ažbe iz 9. b. Gostiteljica regijskega tekmovanja bo konec januarja ponovno naša šola in glede na lanske pohvale upamo, da nam ga bo tudi letos uspelo dobro izpeljati. Pri zgodovini sta se na nadaljnje tekmovanje uvrstila Grega Stanonik iz 9. a in Meta Gantar iz 8. b, na področju biologije pa je že potekalo tudi državno tekmovanje, kjer je Veronika Derlink osvojila srebrno priznanje.

Za osmošolce je bil verjetno eden zanimivejših dogodkov ogled biatlona na Pokljuki, ki jih je kljub mrazu zelo navdušil. Šestošolci so imeli tehniški dan, v okviru katerega so ustvarjali iz papirja, novoletnim izdelkom (čestitke, okraske in drugo) pa so kar nekaj časa namenili učiteljice in učenci na razredni stopnji. V vseh razredih so imeli učenci decembra še dodatno delo, saj so se pripravljali na prireditev za starše, ki je bila tokrat že pred božičem, njena rdeča nit pa so bili filmi: filmska glasba, plesi in druge točke, ki so jih pripravili učenci skupaj z razredniki. Končni »izdelek« je lepo uspel, še bolj naslednji dan, ko smo prireditev ponovili za učence, pred katerimi praviloma nimamo toliko treme kot pred starši.

Poleg vseh drugih dogodkov se je na naši šoli zgodilo še nekaj neprijetnega (kar pa je bilo videti precej smešno). Sredi dopoldneva je nekdo prišel v šolo, iz hodnika snel sliko in kljub poskusom posredovanja dežurnega učenca, učiteljev in hišnika se ni dal motiti ter jo je hladnokrvno odnesel. Kaj se je z njo zgodilo, ne vemo.

Po veselim decembru je čas za streznitev in že takoj po počitnicah smo morali pljuniti v roke. Bliža se namreč konec prvega ocenjevalnega obdobja, kar pomeni veliko spraševanja, pisanja in drugega dela, da še pravočasno dobimo manjkajoče ocene. Učence šestih in sedmih razredov čaka nova popestritev: prvi gredo v šolo v naravi na Cerkno, drugi pa v Rakov Škocjan.

Člani medijskega krožka in Ana Jurjevič

Planinski krožek OŠ Poljane

Čedalje več mladih ljubiteljev hribov

V sodelovanju s Planinskim društvom Gorenja vas ter Športnim društvom Mladi vrh Poljane je tudi v letošnjem šolskem letu na Osnovni šoli Poljane in v Podružnični šoli Javorje organiziran planinski krožek za učence od 1. do 5. razreda. Obiskuje ga 57 učencev, ki so razdeljeni v dve skupini. Za vsako skupino je načrtovanih pet izletov.

Na prvi izlet smo se podali z učenci 2. skupine. Megleno sobotno jutro v oktobru nas ni odvrnilo, da bi se podali na Ratitovec. Z avtobusom smo se odpeljali do Prtovca, od tam pa smo jo peš mahčili čez Razor proti Krekovi koči na Ratitovcu. Megla je ostajala pod nami, pred nami pa so se razpirali čudoviti razgledi na okoliške hribe in bolj oddaljene vršace. V koči smo si odpočili in pomalicali, prijazni oskrbniki pa so nam postregli s čajem. V knjižico smo si pritisnili žig, pred kočo naredili gasilsko fotografijo ter se polni lepih vtisov odpravili v dolino.

Z učenci 1. skupine pa smo se na prvi izlet podali na Ermanovec. S Sovodnja smo se proti cilju podali po razgledni poti. Opazovali smo gozd jeseni, plodove, listje, živalice – narava nam je v sončnem popoldnevu ponujala vse polno zanimivosti, ki smo jih občudovali vso pot. Na vrhu smo se okrepčali z zasluženim malico ter si ožigosali knjižice. V dolino smo se spustili po Miklavževi grapi.

Cilj našega planinskega krožka pa nista samo hoja in gibanje na svežem zraku, temveč tudi seznanjanje učencev na primerno in odgovorno obnašanje v hribih in v kočah, privzganje odnosa do narave, živali in rastlin, spoznavanje novih krajev, druženje s prijatelji, predvsem pa uživanje v spokojnosti in lepoti naših planin.

Učenci se izletov z veseljem udeležujejo. Noben klanec jim ni odveč, vse premagamo v za to predvidenem času. Vsakič, ko se vrnemo z izleta, pa že sprašujejo, kdaj bo naslednji.

Zima in sneg nam ne bosta ovira za nadaljnje izlete in prav kmalu se bomo odpravili na naslednjega.

Alenka Jelovčan, mentorica

POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER VOZIL

AVTO LUŠINA d.o.o.
Gostče 8, 4220 Škofja Loka
Tel.: 04/50 22 000
www.avto-lusina.si
E-mail: prodaja@avto-lusina.si

SX4 4x4
za ugodno ceno!

Way of Life!

Pokličite za testno vožnjo še danes!

Fotografija je simbolična. Projezione prostora goriva 4,3 - 7,2 l/100km, emisija CO₂: 129 - 160 g/km. Projezione prostora goriva in emisija, je odvisna od vrste in močnega vozila.

Novi **SUZUKI**
SWIFT že za **9.990,00 EUR**

Novoletni pohod na Bevkov vrh

Planinsko društvo Sovodenj že trinajst let pripravlja pohod na hrib, ki je sicer priljubljena planinska točka obiskovalcev iz idrijske, cerkljanske in poljanske smeri, vključen pa je tudi v slovensko planinsko transverzalo. Začeti novo leto pohodniško prav dobro dene po dneh oddiha in dobre hrane doma.

Pred leti so marljivi planinci pohodnike sprejemali v šotoru blizu kapele. Postavitev šotorja je bila pogosto pravi podvig, saj sta jih ovirala sneg in veter. Zdaj je vpisna točka že nekaj let v opuščenem Slabetovem hlevu nekoliko pod vrhom, kjer planinci lahko dobijo tudi pijačo in klobase. Letos so bili še posebej zadovoljni, saj so v pohodniške kartončke vpisali skoraj šeststo pohodnikov, nekaj deset pa se jih po navadi ne vpiše. Večje skupine z idrijskega in cerkljanskega konca so prišle organizirano, ostali družinsko ali s prijatelji. Med pohodniki sta bila tudi nekdanji in sedanjí župnik Jakob Kralj in Janez Mesec. Sovodenjski planinci bodo svojo delavnost odslej usmerili v adaptacijo planinske kočje na Ermanovcu, pomlad pa bo prinesla že prve tradicionalne pohode in prireditve.

M. Bu.

Pohodniki pri Slabetovi domačiji pod Bevkovim vrhom

SMUČIŠČE
STARI
VRH

STC STARI VRH D.O.O.
ZAPREVAL
4223 POLJANE NAD ŠK. LOKO
t 04/51 88 136
04/51 89 007
e info@starivrh.si
www.starivrh.si

O novostih tudi na:
www.facebook.com/StariVrh
www.poljanska-dolina.si

Vabljeni tudi da postanete "prijatelj" Starega vrha na www.facebook.com/StariVrh / StariVrh ter se udeležite izbora za najboljšo fotografijo Starega vrha.

Zabava za vso družino.

Dnevno/nočna smuka za velike, snežni park za male smučarje!

V MESECU JANUARJU IZKORISTITE POSEBNI POPUST V GOSTIŠČIH IN GOSTILNAH POVEZANIH S SMUČIŠČEM STARI VRH. Od 3. januarja do 4. februarja vas med tednom od ponedeljka do petka, vabimo, da v gostiščih in gostilnah, povezanih s smučiščem Stari vrh, ob predložitvi dopoldanske ali celodnevne smučarske vozovnice kupljene tega dne, izkoristite 4 EUR dodatnega popusta pri naročilu kosila ali dnevnega menija.

VSAK DAN MED 19.00 IN 22.00 URO pa vabljeni na atraktivno **NOČNO SMUKO, DRSANJE** na novem, osvetljenem drsališču na Grebljici ter adrenalinsko **NOČNO SANKANJE** na 2,5 km dolgi progi, ki med baklami poteka ob celotnem smučišču, od zgornje do spodnje postaje šestsedežnice.

Ostalo bogato ponudbo, popuste za družine, skupine, seniorje in mladino preverite tudi na naši spletni strani www.starivrh.si in www.facebook.com/StariVrh. VABLJENI!